

Kallelse

Sammanträdesdatum 2016-11-23

Tid

Kl 16:00

Plats

Grefabs styrelserum, Norra Hamngatan 40

Ledamöter

Arne Lindström, ordförande

Hasse Andreasson, 1:e vice ordförande

Christina Backman, 2:e vice ordförande

Johnny Bröndt

Eje Engstrand

Inger René

Ralf Lorentzon

Kajsa Tholén

Thorbjörn Wahlberg

Göteborg

Göteborg

Göteborg

Göteborg

Ale

Partille

Mölnadal

Personalrepresentant

Personalrepresentant

Övriga

Ann-Christine Alkner-Dahl, VD

Anders Söderberg, Vice VD

Lisbeth Schelander, senior konsult

Johan Hörnberg, sekreterare

Förslag till Föredragningslista

Sammanträdesdatum 2016-11-23

1. Fastställande av föredragningslista
2. Val av justerare
3. Antecknande av protokoll (bilaga 1)
4. Budgetuppföljning oktober 2016 (PM 26/16) Dnr 0982/16
5. Uppföljningsrapport 3 2016, bolag (PM27/16) Dnr 0981/16
6. Intern kontrollplan 2016 (PM 28/16) Dnr 0957/16
7. Kristhanteringsplan (PM 29/16) Dnr 0970/16
8. Prislista 2017 (PM 30/16) Dnr 0983/16
9. Anvisning inköp (PM 31/16) Dnr 0985/16
10. Beslut enligt delegationsordning
11. Arbetsmiljö
12. Bolagsutredningen beslut KF (bilaga 2)
13. Övriga frågor

REFAB

Göteborgsregionens Fritidshamnar AB

PROTOKOLL (8)

Fört vid sammanträde med styrelsen för Grefab 2016-10-26

Tid: Klockan: 16:00 – 17:10

Plats: Grefab:s kontor, Norra Hamngatan 40, Göteborg

Närvarande:

Ledamöter

Arne Lindström, ordf.	Göteborg
Christina Backman, 2: e vice ordf.	Göteborg
Johnny Bröndt	Göteborg
Ralf Lorentzon	Möndal

Personalrepresentant,Kajsa Tholén, Vision
Thorbjörn Wahlberg, Kommunal**Övriga**Ann-Christine Alkner-Dahl, VD
Anders Söderberg, Vice VD
Lisbeth Schelander, senior controller
Johan Hörnberg, sekreterare

§ 1 Fastställande av dagordning

Arne Lindström öppnade sammanträdet och hälsade Thorbjörn Wahlberg, personalrepresentant för Kommunal, välkommen till arbetet i styrelsen. Det antecknas att Hasse Andreasson anmält förhinder att närvara. Dagordningen godkändes enligt nedan.

§ 2 Val av justerare

Att jämte ordförande justera dagens protokoll utsågs Christina Backman.

§ 3 Föregående möts protokoll

Protokoll från styrelsemöte den 21 september 2016 antecknades och lades till handlingarna.

§ 4 **Budgetuppföljning september 2016**

Lisbeth Schelander informerade om budgetuppföljning augusti 2016 i enlighet med till kallelsen bilagd handling (PM 24/16). Styrelsen förde en diskussion och Lisbeth Schelander och svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen godkände budgetuppföljning augusti 2016.

§ 5 **Budget och affärsplan 2017**

Ann-Christine Alkner-Dahl, Lisbeth Schelander och Anders Söderberg redogjorde för förslag till bolagets budget och affärsplan 2017 i enlighet med till kallelsen bilagd handling (PM 25/16). Styrelsen förde en diskussion och Ann-Christine Alkner-Dahl, Lisbeth Schelander samt Anders Söderberg och svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen beslutade att godkänna budget och affärsplan 2017.

§ 6 **Arbetsmiljö**

Anders Söderberg informerade om att Thorbjörn Wahlberg nu inträtt som skyddsombud för hamnarbetarna i bolaget.

Styrelsen antecknade informationen.

§ 7 **Övriga frågor**

- *Parkering:* Ann-Christine Alkner-Dahl och Anders Söderberg gav information om hur det pågående arbetet med att omhänderta bolagets kunders parkeringsbehov fortlöper. Styrelsen förde en diskussion och Ann-Christine Alkner-Dahl samt Anders Söderberg svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen antecknade informationen.

- *KF uppdrag avseende Grefab:* Ann-Christine Alkner-Dahl redogjorde för hur handläggningen av den pågående redovisningen av KF uppdraget avseende Grefab att initiera en dialog med övriga ägare av bolaget i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget fortlöper i kommunstyrelsen. Styrelsen förde en diskussion och Ann-Christine Alkner-Dahl och svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen antecknade informationen.

- *Kundundersökning:* Anders Söderberg gav information om den pågående kundundersökningen och hur utvecklingsarbetet med bolagets kommunikation till kunderna fortlöper. Styrelsen förde en diskussion och Anders Söderberg svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen antecknade informationen.

- Nästa styrelsesammanträde är onsdagen den 23 november 2016 klockan 16:00.

Styrelsen antecknade informationen.

Ordförande Arne Lindström förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Johan Hörnberg

Justeras

Arne Lindström

Christina Backman

PM till styrelsen

Utfärdat 2016-11-23
Diarienummer **0982/16**
Repronummer **26/16**

Grefab

Lisbeth Schelander
Telefon 031-3685802
E-post: lisbeth.schelander@grefab.se

Budgetuppföljning oktober 2016

Förslag till beslut

*Styrelsen för GREFAB föreslås besluta att
godkänna budgetuppföljning oktober 2016*

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Lisbeth Schelander
Senior Konsult

Bilaga 1 budgetuppföljning oktober 2016

Budgetuppföljning resultat
Oktober 2016

tkr

	Årsbudget	Periodbudget	Utfall	Avvikelse	Utfall	Utfall
	Helt år	Akkumulerad	Akkumulerat	Periodbudget mot utfall		
		okt	okt	tkr	2015-10-31	2014-10-31
Intäkter	55 100	50 260	50 966	706	48 801	47 392
4 Material m m	2 400	2 000	1 319	681	1 846	1 609
5 Övr. rörelsekostnader	13 540	11 280	16 568	-5 288	15 322	11 444
6 Övr. fsg.kostnader	9 740	8 120	7 110	1 010	4 810	3 521
7 Personalkostnader	19 420	16 180	15 612	568	16 527	15 116
Kostnader	45 100	37 580	40 609	-3 029	38 505	31 690
7 Avskrivningar	10 000	8 330	7 557	773	8 221	8 328
7 Nedskrivningar	0	0	0	0	0	0
8 Ränteintäkter	50	40	10	-30	25	105
8 Räntekostnader	50	40	1	39	47	108
Avrundning						
Resultat efter finansnetto	0	4 350	2 809	-1 541	2 053	7 371

2016

2015

2014

Likvida medel vid periodens slut

24 445

18 019

21 341

Investeringar t o m perioden

9 244

7 620

2 160

PM till styrelsen

Utfärdat 2016-11-23

Diarienummer **0981/16**

Repronummer **27/16**

Grefab

Lisbeth Schelander

Telefon 031-3685802

E-post: lisbeth.schelander@grefab.se

Uppföljningsrapport 3 2016

Förslag till beslut

Styrelsen för GREFAB föreslås besluta att

godkänna uppföljningsrapport 3 2016

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Lisbeth Schelander
Senior Konsult

Bilaga 1 Uppföljningsrapport 3 2016

Uppföljningsrapport 3 2016 Bolag

GREFAB

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Resultatredovisning och analys.....	5
2.1	Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling.....	5
2.2	Utfall och prognos	6
2.2.1	<i>Utfall till och med perioden.....</i>	6
2.2.2	<i>Prognos</i>	6
2.3	Utveckling inom personalområdet.....	7
2.3.1	<i>Personalvolym och lönekostnad.....</i>	7
2.3.2	<i>Övrig utveckling inom personalområdet.....</i>	7
2.4	Investeringar	7
2.4.1	<i>Projektredovisning</i>	7
2.5	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	7
2.5.1	<i>Klimatkompensation av tjänsteresor</i>	8
2.6	Nyckeltalsredovisning	8
3	Uppföljning av intern kontrollplan.....	9

1 Sammanfattning

Underhåll och investeringar

Underhålls- och investeringsarbetet följer i stort sett den plan, som styrelsen antog i budget 2015.

Nya mottagningsstationer har installerats i Björlanda Kile och Fiskebäck.

Anläggningarna med pumpgröpar, ledningsnät och installation färdigställdes under maj månad.

I Fiskebäck har en förlängning av ledningar ut till nocken på brygga A gjorts.

I Björlanda Kile har ordentliga isskydd monterats som säkerställer pålarnas funktion framöver. Den första etappen genomfördes under våren 2016. I november 2016 startar sista etappen med att reparera betongpålar i norra delen av hamnen. I denna etapp ska 94 st betongpålar förses med ordentliga isskydd för att kunna stå emot isens nötning många år framöver. Dessa arbeten beräknas vara färdiga i mars 2017.

Under hösten 2016 rivs befintlig kompressorbyggnad vid hamnkranen och ersätts med en ny på samma plats. Den nya byggnaden är isolerad och uppvärmd vilket är en nödvändighet vintertid då kompressor, högtryckstvätt och reningsanläggning för spolplattan kommer att vara placerade i byggnaden. Dessa arbeten beräknas vara färdiga i december 2016.

Båtplatser och efterfrågan

Bolaget förfogar över 7 161 platser. Av dessa platser är 95,7 % uthyrda (augusti).

Dessutom hyrs ett hundratal platser ut på korttid. Under perioden juni - oktober har 250 uppsägningar gjorts, jämfört med 181 uppsägningar motsvarande period 2015. 219 låneplatser har också sagts upp, cirka 200 föregående år. Fördelning av platser till köande kunder börjar i november och pågår till april 2017. I dagsläget finns 568 lediga platser att fördela, cirka 500 föregående år. Bolaget följer också hur båtarnas storlek ändras och bedömer kostnaden för och i vilken takt båtplatserna kan anpassas till dagens båtmått.

Andrahandsarrenden

Merparten av de gamla andrahandsarrendena har sagts upp från Grefabs sida. Ett antal löper ytterligare några år, varför det kommer att ta några år innan Fastighetskontoret tagit över samtliga avtal, där de är avtalspart.

Miljöåtgärder

Spolplattor och reningsanläggningar

Reningen är nu tillfredsställande i samtliga spolplattor.

Slamsugning och rengöring av brunnar görs inför upptagningssäsongen i syfte att samla in och destruera de miljörester som finns kvar i anläggningarna.

Provtagning av utgående vatten sker inför säsong med syfte att garantera effekten i anläggningarna.

Övriga miljöfrågor

För rengöring/sopning av uppställningsytor i syfte att minska spridningen av miljögifter är avtal upprättat med extern entreprenör, innefattande sopning och omhändertagande av avfall.

Samtliga dagvattenledningar har spolats ur under perioden.

Ekonomi och personal

Periodens resultat uppgår till + 2 809 tkr (+2 053 tkr 2015), vilket är 1 541 tkr sämre än budgeterat. Intäkterna för perioden följer budget, medan kostnaderna ligger högre än budget. En stor satsning på underhåll/upprustning i hamnarna är den främsta orsaken till detta.

Båtägarnas insatser uppgår nu till 66,8 mkr.

Investeringar under perioden uppgår till 9,2 mkr.

Bolaget har inga lån hos koncernbanken eller andra kreditgivare.

Sjukfrånvaron uppgår till 3,5 % för perioden jämfört med 4,6 % för motsvarande period föregående år.

2 Resultatredovisning och analys

2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling

Underhåll och investeringar

Underhålls- och investeringsarbetet följer i stort sett den plan, som styrelsen antog i budget 2015.

Nya mottagningsstationer har installerats i Björlanda Kile och Fiskebäck.

Anläggningarna med pumpgröpar, ledningsnät och installation färdigställdes under maj månad.

I Fiskebäck har en förlängning av ledningar ut till nocken på brygg A gjorts.

I Björlanda Kile har ordentliga isskydd monterats som säkerställer pålarnas funktion framöver. Den första etappen genomfördes under våren 2016, för bryggorna R och S. I november 2016 startar sista etappen med att reparera betongpålar i norra delen av hamnen. I denna etapp ska 94 st betongpålar förses med ordentliga isskydd för att kunna stå emot isens nötning många år framöver. Bryggorna som ingår i denna sista etapp är bryggorna H, J, K, L, M och N. Dessa arbeten beräknas vara färdiga i mars 2017.

Under hösten 2016 rivs befintlig kompressorbyggnad vid hamnkranen och ersätts med en ny på samma plats. Den nya byggnaden är isolerad och uppvärmd vilket är en nödvändighet vintertid då kompressor, högtryckstvätt och reningsanläggning för spolplattan kommer att vara placerade i byggnaden. Dessa arbeten beräknas vara färdiga i december 2016.

Båtplatser och efterfrågan

Bolaget förfogar över 7 161 platser. Av dessa platser är 95,7 % uthyrda (augusti). Dessutom hyrs ett hundratal platser ut på korttid. Under perioden juni - oktober har 250 uppsägningar gjorts, jämfört med 181 uppsägningar motsvarande period 2015. 219 låneplatser har också sagts upp, cirka 200 föregående år. Fördelning av platser till köande kunder börjar i november och pågår till april 2017. I dagsläget finns 568 lediga platser att fördela, cirka 500 föregående år. Bolaget följer också hur båtarnas storlek ändras och bedömer kostnaden för och i vilken takt båtplatserna kan anpassas till dagens båtmått.

Andrahandsarrenden

Merparten av de gamla andrahandsarrendena har sagts upp från Grefabs sida. Ett antal löper ytterligare några år, varför det kommer att ta några år innan Fastighetskontoret tagit över samtliga avtal, där de är avtalspart.

Miljöåtgärder

Spolplattor och reningsanläggningar

Reningen är nu tillfredsställande i samtliga spolplattor.

Slamsugning och rengöring av brunnar görs inför upptagnings säsongen i syfte att samla in och destruera de miljörester som finns kvar i anläggningarna.

Provtagning av utgående vatten sker inför säsong med syfte att garantera effekten i anläggningarna.

Övriga miljöfrågor

För rengöring/sopning av uppställningsytor i syfte att minska spridningen av miljögifter är avtal upprättat med extern entreprenör, innefattande sopning och omhändertagande av avfall.

Samtliga dagvattenledningar har spolats ur under perioden.

Ekonomi och personal

Periodens resultat uppgår till +2 809 tkr (+2 053 tkr 2015), vilket är 1 541 tkr sämre än budgeterat. Intäkterna för perioden följer budget, medan kostnaderna ligger högre än budget. En stor satsning på underhåll/upprustning i hamnarna är den främsta orsaken till detta.

Båtägarnas insatser uppgår nu till 66,8 mkr.

Investeringar under perioden uppgår till 9,2 mkr.

Bolaget har inga lån hos koncernbanken eller andra kreditgivare.

Sjukfrånvaron uppgår till 3,5 % för perioden jämfört med 4,6 % för motsvarande period föregående år.

Grefab har tidigare hanterat momsens manuellt. Från och med årsskiftet 2015-2016 så har momsens hanterats digitalt och detta har lett till en marginellt felaktig periodisering.

2.2 Utfall och prognos

Resultaträkning i sammandrag

Belopp i tkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	50 966	50 260	706	48 801	55 600	55 600	55 100	53 756
Kostnader	-48 166	-45 910	-2 256	-46 726	-55 610	-55 610	-55 100	-56 611
Rörelseresultat	2 800	4 350	-1 550	2 075	-10	-10	0	-2 855
Finansiella intäkter	10	40	-30	25	10	10	50	14
Finansiella kostnader	-1	-40	39	-47	0	0	-50	-33
Resultat efter fin. poster	2 809	4 350	-1 541	2 053	0	0	0	-2 874

2.2.1 Utfall till och med perioden

På kostnadssidan redovisas en avvikelse gentemot budget. Detta beror främst på en satsning på underhåll i bolagets hamnar.

2.2.2 Prognos

Bolaget räknar med ett nollresultat. Under november och december månad minskar såväl kostnader som intäkter. Under dessa månader får bolaget främst intäkter för uthyrning av vinterplatser, på land eller inomhus i hall. Dessa intäkter beräknas till cirka 4,5 mkr. Något omfattande underhållsarbete är inte planerat att utföras under resten av året.

2.3 Utveckling inom personalområdet

2.3.1 Personalvolym och lönekostnad

Belopp i tkr	Utfall tom okt 2016	Utfall tom okt 2015	Prognos 2016	Bokslut 2015
Lönekostn. exkl arvoden	10 745	11 406	13 000	13 417
Arbetad tid (årsarbetare)	29	31	35	37
Lönekostnad per årsarbetare	371	368	371	363

Personalvolym och lönekostnad har minskat jämfört med föregående år. Detta beror på färre säsongsanställda och administrativ personal. Administrativa resurser, främst avseende redovisningstjänster, köps nu från Intraservice.

2.3.2 Övrig utveckling inom personalområdet

Kompetensutveckling för samtlig personal genomförs kontinuerligt. Bolaget har en låg personalomsättning och det har inte varit några svårigheter att rekrytera personal till säsongsarbete.

2.4 Investeringar

Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar

Nettoutgifter i mkr	Utfall t o m okt	Prognos helår	Fg prognos helår	Budget helår
Nyinvesteringar				
Reinvesteringar	9,2	10	9	13
SUMMA INVESTERINGAR	9,2	10	9	13

Investeringar i finansiella anläggningstillgångar

Aktier och andelar, i mkr	Utfall perioden 2016
0	0
Summa investeringar	0

2.4.1 Projektredovisning

Projektredovisning investeringsobjekt

Benämning projekt enl. inv. plan, i mkr	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kvartal)
	0	0		

2.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

Inget uppdrag att rapportera till kommunfullmäktige.

2.5.1 Klimatkompensation av tjänsteresor

Beräknade kostnader för klimatkompensation

Fördelning (tkr)	2013 års resor	2014 års resor	2015 års resor
Flygresor	0	0	0
Drivmedel till stadens fordon	2,5	2,1	0
Tjänsteresor med privat bil	4,8	0,1	0,3
Totalt	7,3	2,2	0,3

Enligt beslut i kommunfullmäktige, 2009 nr 85, ska tjänsteresor klimatkompenseras

Korta flygresor

	Antal 2015
Flygresor under 50 mil	0

Klimatförbättrande åtgärder

Genomförda/planerade åtgärder	2015 (avser 2013 års resor) i tkr	Prognos 2016 (avser 2014 års resor) i tkr

För resor i tjänsten använder bolaget bilar, som tankas med miljövänligt bränsle. Dessa bilar leasas från Gatubolaget eller hyrs från bilpool enligt stadens ramavtal.

2.6 Nyckeltalsredovisning

	Utfall perioden 2016	Budget/målvärde för perioden	Budget/målvärde för helår 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Rörelseresultat	2 800	4 350	0	-2 855	4 019	3 900
Resultat efter fin poster	2 809	4 350	0	-2 874	4 012	3 738
Kassalikviditet	87	*	79	78	78	37
Soliditet	14	*	18	17	18	14
Eget kapital	17 134	18 650	14 300	14 326	14 326	13 326

* Bolaget har inte budgeterat något nyckeltal för perioden eftersom verksamhetens intäkter är säsongbetonade.

3 Uppföljning av intern kontrollplan

Styrelsen beslutade 2015-11-25 om intern kontrollplan för 2016. Ett antal områden och risker ska enligt denna plan följas upp. Resultatet av denna uppföljning ska rapporteras till styrelsen. I denna rapport ska resultat av uppföljning inom följande områden beskrivas.

- Oegentligheter
- Båtplatser/ beläggning

På såväl arbetsplatsträffar som i samverkans- och ledningsgrupp diskuteras vikten av att skapa och behålla förtroende för bolaget. Detta ökar och bibehåller medveten hos bolagets anställda om att följa de regler och riktlinjer, som gäller för bolaget. Genom införande av e-attest har också tillgänglighet och spårbarhet av leverantörsfakturor ökat.

Bolaget räknar med i stort sett full beläggning på vinterplatser. Sommarplatserna hade en relativt hög beläggning, 95,7 %, vid mätning i augusti.

PM till styrelsen

Utfärdat 2016-11-23
Diarienummer **0957/16**
Repronummer **28/16**

Grefab

Lisbeth Schelander
Telefon 031-3685802
E-post:lisbeth.schelander@grefab.se

Intern kontrollplan 2017

Förslag till beslut

Styrelsen för GREFAB föreslås besluta att

godkänna förslag till intern kontrollplan för år 2017.

Sammanfattning

Styrelsen har det yttersta ansvaret att utforma och utöva en god intern kontroll.

Bolaget har fortsatt arbetet med intern kontroll, med intern kontrollplan för 2014 som bas. Förslaget har utformats med utgångspunkt i styrelsens ägardirektiv, förvaltningens arbete med riskanalys samt olika företeelser i omvärlden. Bolaget kommer att följa det stadsgemensamma arbetet inom området och inte i onödan arbeta fram egna rutiner och dokument. Intern kontroll är inget mål i sig utan är ett ständigt pågående arbete som är en naturlig del i det dagliga arbetet.

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Anders Söderberg
Vice VD

Bilaga 1 Intern kontrollplan 2017

Ärendet

I stadens Riktlinjer för intern kontroll antagna av kommunfullmäktige 2009-03-26, framgår att nämnder och styrelser var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de lagar och föreskrifter som gäller för nämndens/styrelsens verksamhet. Det är styrelsen som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll. Styrelsen ansvarar för att ett system för intern kontroll upprättas inom sitt verksamhetsområde med övergripande riktlinjer, regler och anvisningar. Detta ansvar tas genom att styrelsen årligen fastställer en intern kontrollplan i syfte att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar.

Fr.o.m. 2017-01-01 gäller nya riktlinjer för styrning uppföljning och kontroll enligt beslut i Kommunfullmäktige 2016-09-08. Dessa nya regler kommer att påverka intern kontrollplan, som beslutas under 2017.

I 2012 års och granskningsredogörelse från Stadsrevisionen påpekades bl.a. att bolaget uppvisat brister i den interna styrningen och kontrollen. Stadsrevisionen rekommenderade styrelsen att årligen genomföra ett systematiskt riskanalyserarbete samt att upprätta en internkontrollplan i enlighet med det generella ägardirektivets krav. Denna rekommendation resulterade i antagande av intern kontrollplan för 2014.

Bolaget har utvecklat arbetet med intern kontroll under 2014 och föreslår ett antal områden som ska ingå i intern kontrollplanen för år 2017. Förslaget har utformats med utgångspunkt i stadens regler och anvisningar för intern kontroll, styrelsens ägardirektiv, bolagets arbete med riskanalys samt olika företeelser i omvärlden som kräver extra fokus.

Intern kontroll

Syftet med intern kontroll framgår av 1 § i stadens riktlinjer för intern kontroll:

”Intern kontroll syftar till att säkerställa att Göteborgs Stad och dess nämnder samt de majoritetsägda bolagens styrelser upprätthåller en intern kontroll för att i rimlig grad uppnå följande:

- tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm följs
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- eliminera eller upptäcka allvarliga fel och brister.

Dessa riktlinjer skall läsas och behandlas tillsammans med Riktlinjer för budget och uppföljning som fastställts av Kommunfullmäktige. Det dokumentet innehåller riktlinjer för att uppnå följande:

- verksamheten drivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt med väl dokumenterade system och rutiner för styrning, så att fastställda mål i budget och verksamhetsplan uppnås.”

Rutin för intern kontroll

VD ska löpande rapportera till styrelsen hur den interna styrningen och kontrollen fungerar. Allvarliga brister i den interna styrningen och kontrollen ska omedelbart rapporteras till styrelsen. Brister i form av misstanke om oegentligheter ska även anmälas till stadsrevisionen.

De chefer, som anges i den interna kontrollplanen ansvarar för att:

- Kontroller utförs och dokumenteras
- Lämna underlag för rapport till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering
- Revidering och komplettering av den interna kontrollen inom sitt respektive ansvarsområde

VD ansvarar för att:

- De områden som är gemensamma för bolaget analyseras, förebyggs, åtgärdas och i förekommande fall föreläggs styrelsen för beslut.
- Rapportera till styrelsen i samband med styrelsens årliga strategidagar resultat av årets genomförda kontroller samt kompletterar med eventuellt ytterligare riskanalyser.
- Anmälan om misstanke om oegentligheter görs till stadsrevisionen

Styrelsen värderar och hanterar eventuella risker i samband med framtagande av det inriktningsdokument, som ett underlag för den årliga budgeten.

Uppföljning av internkontrollplan

I enlighet med internkontrollplanen följer bolaget löpande upp att kontrollerna har genomförts. En kort sammanfattning av granskningsresultaten rapporteras till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering. En sammanfattning av årets uppföljning görs i årsrapporten.

Arbetet med riskanalys och internkontrollplan

Utgångspunkt för internkontrollplanen har varit bolagets ägardirektiv. En genomgång och uppdatering av riskanalysen för 2016 har gjorts. Detta arbete har skett på arbetsplatsträffar i samverkansgrupp, ledningsgrupp och med berörda chefer. Riskanalysen är också underlag för internkontrollplanen, som föreläggs styrelsen.

Bolaget föreslår ett antal områden som skall ingå i intern kontrollplanen för år 2017. Förslaget har utformats med utgångspunkt i stadens regler och anvisningar för intern kontroll, bolagets arbete med riskanalys samt olika företeelser i omvärlden som kräver extra fokus.

Avgränsning av risker

Finns det processer, rutiner eller system för att hantera risker så är det inte samtliga risker inom området som det ska göras bedömningar av. Det är i stället processen, rutinen eller systemet som ska fungera, exempelvis hanteras arbetsmiljörisker av det

systematiska arbetsmiljöarbetet. Samma sak gäller för måluppfyllelse av de politiska målen. Detta värderas i uppföljningsrapporteringen, men däremot kan bolagets målstyrningsprocess riskbedömas.

Värdering och prioritering av risker

Värderingen görs utifrån två perspektiv, hur sannolikt det är att händelsen inträffar samt vilken konsekvens det blir för verksamheten om händelsen inträffar. Riskvärderingen görs utifrån en fyrgradig skala:

Sannolikhet	Konsekvens
Sannolik (4)	Allvarlig (4)
Möjlig (3)	Kännbar (3)
Mindre sannolik (2)	Lindrig (2)
Osannolik (1)	Försumbar (1)

Med begränsade resurser kan inte alla risker åtgärdas vilket gör att en prioritering måste ske. Nedanstående matris kan vara till hjälp vid prioriteringen av identifierade risker.

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Försumbar	Lindrig	Kännbar	Allvarlig

Prioritering av identifierade risker:

Allvariga risker som behöver hanteras omedelbart.

Risker som behöver hanteras.

Risker som accepteras.

Prioriteringen ska mynna ut i ett ställningstagande vilka risker som ska hanteras och vilka risker som kan accepteras.

Risker som i riskanalysen erhållit rött eller gult kan efter beslut, då nyttan vägs mot kostnaden för åtgärden att sänka risknivån, komma att accepteras. Analysen som ligger till grund för beslutet att acceptera risken ska dokumenteras.

Accepterade risker innebär att en risk i sig är acceptabel utan riskreducerande åtgärder eller att tillräckliga åtgärder och kontrollaktiviteter redan existerar. En accepterad risk kan bedömas som väsentlig att kontrollera/testa/övervaka.

För risker där det bedömts att åtgärder behöver vidtas för att nå en acceptabel risknivå har åtgärder utarbetats och de dokumenteras i intern kontrollplanen. I samband med framtagandet av internkontrollplanen har nyttan av åtgärden vägts mot kostnaden för åtgärden. Syftet är att avväga risknivån efter åtgärden mot den acceptabla risknivån.

Fortsatt arbete med intern kontroll

Intern kontroll är inget mål i sig utan är ett ständigt pågående arbete som är en naturlig del i det dagliga arbetet.

Intern kontroll handlar förenklat uttryckt om ordning och reda.

Intern kontroll utförs av alla anställda och förtroendevalda i sitt arbete och sina uppdrag i bolaget. Nyckeln till effektiv intern styrning och kontroll är mer mänskliga beteenden, öppenhet och tydlig ledning än formella kontroller.

Under 2017 kommer en genomgång och uppföljning av riskanalysen att göras tillsammans med bolagets chefer.

Områden	Risker	Risk beskrivning	Ansvarig chef	Kontroll moment	Kontroll metod	Risk värdering	Rapport till styrelse
Båtplatser	Vikande efterfrågan	Minskad efterfrågan p.g.a. konkurrens från andra fritidsaktiviteter	VD	Omvärldsbevakning	Marknadsundersökningar	8 Mindre sannolik/Allvarlig	Uppföljnings rapport 1
Båttransport t.o.fr vattnet	Person-sakskador	Skymd sikt när båt transporteras till o från uppläggning	Vice VD	Se över och vid behov åtgärda arbetsrutiner och utrustning	Stickprov	12 Möjlig/Allvarlig	Uppföljnings rapport 2
Oegentligheter	Minskat förtroende för bolaget	Kunder/leverantörer vill "belöna" med pengar, alkohol el dyl.	VD	Bevakas och följs upp i bolagets samverkansgrupp	Information och utbildning	8 Mindre sannolik/Allvarlig	Uppföljnings rapport 3
Båtplatser	Vikande beläggning	Tillgängliga platser motsvarar inte båtmåtten	Vice VD	Utreda och vid behov föreslå åtgärder, hanteras i underhålls- och investeringsplan	Stickprov	9 Möjlig/Kännbar	Uppföljnings rapport 3
Inköp och upphandling	Upphandlings- och inköspolicyn följs ej	Risk för otillåten upphandling med efterföljande skadestånd	Vice VD	Kontroll av att ramavtal följs	Stickprov	6 Mindre sannolik/Kännbar	Uppföljnings rapport 2
Nya IT-system	Inaktuell data	Felaktiga beslut kan tas eller felaktig information ges innan nya system helt är implementerade	Vice VD	Uppföljning och utvärdering av nya system	Utbildning och information	9 Möjlig/Kännbar	Uppföljnings rapport 1

PM till styrelsen

Utfärdat 2016-11-23
Diarienummer **0970/16**
Repronummer **29/16**

Grefab

Lisbeth Schelander
Telefon 031-3685802
E-post:lisbeth.schelander@grefab.se

Krishanteringsplan

Kommunstyrelsen i Göteborg har det övergripande ansvaret för krisberedskap och krishantering, och stadsledningskontoret har uppdraget att stödja kommunstyrelsen i arbetet med att leda, samordna och följa upp stadens verksamheter.

Samtliga förvaltningar och bolag ska ha en beredskap att kunna ta emot larm och snabbt initiera krishantering genom att aktivera den egna krisledningsorganisationen.

Förslag till beslut

Styrelsen för GREFAB föreslås besluta att

godkänna förslag till krishanteringsplan

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Anders Söderberg
Vice VD

Bilaga 1 Krishanteringsplan

Krishanteringsplan

Det svenska krishanteringssystemet har tre grundprinciper

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet i vardagen ska ha det också under en krissituation.

Likhetsprincipen

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som den gör i vardagen – så långt det går. Verksamheten ska, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen

Med närhetsprincipen menas att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

Kommunstyrelsen i Göteborg har det övergripande ansvaret för krisberedskap och krishantering, och stadsledningskontoret har uppdraget att stödja kommunstyrelsen i arbetet med att leda, samordna och följa upp stadens verksamheter. I dag finns en krissamordningsgrupp (KSG) med olika aktörer från hela Göteborgsområdet. Där ingår även Göteborgs Stad. Krissamordningsgruppen samlas när situationen så kräver, för en gemensam krishantering. Förutom representanter från staden är det olika aktörer från hela Göteborgssamhället som samlas för en gemensam krishantering när situationen så kräver.

Samtliga förvaltningar och bolag ska ha en beredskap att kunna ta emot larm och snabbt initiera krishantering genom att aktivera den egna krisledningsorganisationen. Samtliga förvaltningar och bolag har att se till att det i respektive organisation ständigt finns en tillgänglig och nåbar beslutfattare med adekvat mandat för att vid behov kunna initiera krishantering.

Tjänsteman i beredskap svarar på tel. 075-200 70 40 dygnet runt.

Krisledning etableras

- Vid extraordinär händelse
- Vid händelse med stor påverkan/allvarlig störning på bolagets verksamhet

Krisledningsgrupp

- Bolagets ledningsgrupp är tillika krisledningsgrupp

Ansvar

- Följer normal rutin och arbetsfördelning, linjeorganisationen följs.

När en krissituation inträffar

- Närmaste chef kontaktas, som kontaktar krisledningsgruppen enligt turordning i larmlista

Larmlista

Anne-Christine Alkner- Dahl 0705-93 62 76

Anders Söderberg 0706-70 60 49

Göran Carlsson 0725-06 27 57

Roger Lindberg 0725-06 27 50

Katarina Lindahl 0725-06 27 45

Ledningsplats

- Konferensrummet Grefabs kontor Norra Hamngatan 40
- Hamnkontoret Hinsholmen (om Nordstan ska utrymmas)

Utrustning

- Mobiltelefon
- Rakel, larmtelefon 56 57 040
- Dator
- Whiteboard/motsv

Kommunikation

Alla uttalanden för bolagets räkning görs av krisledningen eller den som krisledningen utser.

Dokumentation

- All viktig information i krisledningsgruppen om åtgärder, händelser m.m. ska dokumenteras.
- Alla som berörs av information ska snarast få del av den.

- Lägesrapport sammanställs alltid i samband med avlösning (skiftgång) samt vid behov

En **loggbok** ska innehålla följande uppgifter med tidsangivelse:

- Vilka beslut som har fattats och av vem
- Viktiga händelser
- Vilken information som har kommit till/respektive lämnats från enheten
- Vilka uppdrag man har fått
- Vilka uppdrag som har lämnats
- Vilka åtgärder/aktiviteter
- Effekter av åtgärder/aktiviteter
- Kontakter med övriga berörda

Följande är exempel på incidenter som är att betrakta som allvarliga störningar som kan störa våra affärsprocesser:

- Brand
- Kemikalieolycka
- Förlorad data
- Explosion
- Bombhot
- Attentat från terroristgrupp
- Långvarigt driftstopp i IT-system
- Pandemi, exempelvis influensa

Ledningen sammanställer under sitt arbete en rapport som används som underlag för beslut och kan kommuniceras till andra delar av organisationen.

PM till styrelsen

Utfärdat 2016-11-23

Diarienummer 0983/16

Repronummer 30/16

Grefab

Liselotte Torgerson

Telefon 031-368 58 04

E-post: liselotte.torgerson@grefab.se

Prislista 2017

Förslag till beslut

Styrelsen för GREFAB föreslås besluta att

godkänna föreslagna prislista för 2017

Ann-Christine Alkner-Dahl

VD

Liselotte Torgerson

Administrativ samordnare

Bilaga 1 Prislista 2017

Prislistan gäller fr.o.m. 2017 01 01

Höjning med 5%

BÅTPLATSER I SJÖN

B L	2.00	2.25	2.50	2.75	3.00	3.25	3.50	3.75	4.00	4.25	4.50	4.75	5.00	5,25	5.50
6.0	3680	3785	3890	3985	4110	4215									
	3740	3835	3955	4070	4215	4320									
7.0	3835	4010	4090	4175	4305	4405	4535								
	3890	4100	4160	4270	4380	4505	4635								
8.0	4010	4215	4230	4390	4515	4630	4760	4890	5180						
	4105	4305	4335	4495	4625	4745	4895	5025	5320						
9.0	4185	4390	4475	4570	4730	4870	5020	5165	5550	5690					
	4280	4500	4560	4700	4835	5010	5190	5315	5620	5945					
10.0	4325	4575	4630	4795	4975	5130	5275	5710	5975	6240					
	4420	4660	4730	4900	5125	5265	5465	5920	6240	6430					
11.0			4850	5030	5210	5385	5625	5990	6335	6490	6860				
			5015	5190	5370	5625	5805	6110	6475	6675	7040				
12.0			5035	5260	5515	5710	6010	6250	6520	6780	7130	7415	7690	8080	8455
			5205	5465	5710	5920	6250	6530	6850	7130	7415	7720	8045	8425	8830
13.0				5545	5775	6065	6370	6660	6920	7300	7660	7960	8235	8650	
				5755	6010	6370	6565	6965	7285	7655	7995	8325	8650	9050	
14.0						6425	6735	7045	7440	7815	8215	8525	8845	9270	10415
						6685	7035	7410	7815	8215	8665	8945	9260	9870	11010
15.0						6815	7135	7540	7910	8615	9325	9690	10070	10650	
						7135	7465	7990	8280	9025	9790	10180	10555	11135	
16.0									9280	9850	10430	11230	11585	12140	12300
									9695	10275	10870	11700	12060	12640	13800
18.0															
										1280	13230	13900	14585		
20.0															
										14000	14755	15510			

Nyttjandetid 15 april - 31 oktober

Övre tal anger hyra per säsong för plats på utsida av brygga.

Undre tal anger hyra på insida av brygga.

Båtplatsens längd (L) och bredd (B) är ritningsmått i meter.

Otillåten, förtöjning debiteras med **500 kr / dag**

För båtplats betalas insats beräknad efter närmaste

ritningsmått enligt nedanstående tabell

För de kunder med äldre båtplatsavtal där hel insats ej erlagts tillkommer ett hyrestillägg på 7.5% av insatsmellanskillnaden.

Båtplatser på land**Jolleplatser - Höjning med 100 kronor**

Nyttjandetid 1 juni - 30 september.

Optimistjolleställ **650 kr**Jolleplats **900 kr**Catamaranplats **1150 kr**.**Kajakplatser endast i Fiskebäcks båthamn - Höjning med 50 kronor**Helår **2750 kr****Trailerplatser Torslanda Lagun - Höjning med 5% och utjämning**Plats i hall juni - augusti **3800 kr**Plats i trailerområde maj - september **2800 kr**Plats i trailerområde oktober - april **3300 kr**Plats i trailerområde helår **6000 kr**Nyckelbricka tillkommer med **225 kr****L x B**

6.0 x 2.0

7.0 x 2.5

8.0 x 2.5

8.0 x 2.75

8.0 x 3.0

9.0 x 3.0

10.0 x 3.0

11.0 x 3.0

12.0 x 3.5

13.0 x 3.5

14.0 x 4.0

15.0 x 4.5

18.0 x 5.0

20.0 x 5.0

Insats

7500

7500

7500

9900

9900

15000

15000

15000

16500

18000

18000

18000

18000

19800

Vinterupplägning utomhus

Höjning med 5%

B \ L	1.5	2.0	2.5	3.0	3.5	4.0	4.5	5.0
3.0	990	1390	1555					
3.5	1085	1570						
4.0	1165	1510						
4.5	1245	1610	1935					
5.0	2710	3040	3350	3665				
5.5	2925	3350	3650	4055				
6.0	3255	3670	4030	4440	4910			
6.5	3375	3815	4265	4705	5215			
7.0	3455	3955	4390	4890	5375			
7.5		4030	4615	5100	5575	6190		
8.0		4215	4750	5290	5860	6430		
8.5		4325	4960	5560	6110	6685		
9.0		5370	5995	6630	7290	7900	8545	
9.5		5560	6220	6780	7560	8145	8885	9870
10.0		5685	6360	7095	7760	8460	9145	10165
10.5		5875	6540	7290	7980	8725	9420	10465
11.0		5980	6735	7490	8830	9890	10685	11870
11.5		7045	7810	8560	9380	10160	11005	12225
12.0			7985	8795	9625	11400	12215	13560
12.5			9100	9940	10795	11685	12530	13925
13.0			9255	10170	11015	11545	12865	14265
13.5			9420	10380	11255	12215	13195	14665
14.0			9615	10555	11520	12495	13525	15030
14.5				10870	12420	13990	15565	17130

15.0				11190	12805	14425	16045	17675
15.5				11520	13185	14295	16530	18210
16.0				11830	13555	15295	17025	18760
16.5				12165	13940	15730	17505	19295
17.0				12535	14360	16205	18035	19880
17.5				12900	14775	16680	18570	20465
18.0				13270	15200	17155	19100	21045
18.5				13635	15625	17635	19625	21635

Båtens längd (L) x bredd (B) inkl. badbrygga och peke, höjda till närmaste halvmeter ligger till grund för priset

Upplägningstiden omfattar 1 september - 31 maj

Prislistan inkluderar upptagning, transport, vinterupplägning på Grefabs bockar och sjösättning.

För båtar med längd och bredd mindre än 4.5 x 2.5 ingår endast markhyra se markerat fält överst i prislistan.

För båtar över 14 m avser prislistan vinterplats i sjön och debiteras med 50% av priserna i markerat fält.

Grefab har rätt att pröva om Grefab med hänsyn till längdmått, breddmått, djupgång eller vikt, har kapacitet att lyfta, vinterupplägga och i övrigt hantera båten.

Det åligger båtägaren att under vintern fortlöpande kontrollera båtens uppställning, bockar, pallningsvirke och täckningsmaterial.

För alla segelbåtar tillkommer en avgift av **265** kr, för tillgång till Grefabs anläggningar såsom mastkranar, mastskjul med mera.

I mån av utrymme kan mast läggas in i mastskjul. Inlagd mast ska vara helt avklädd och märkt med av Grefab utfärdad dekal.

Landhyra 1 juni - 31 augusti

- **Senast 31 maj** skall båten vara borta från uppläggningsplatsen. Därefter faktureras en landhyra per påbörjad vecka enligt prislistan för vinterupplägning utomhus med ett tillägg på 70% . Ev flyttingskostnad tillkommer.

- **Upplägning av båten före den 1 september** faktureras en landhyra per påbörjad vecka enligt prislistan för vinterupplägning utomhus med ett tillägg på 70%.

Vinteruppläggning i båthall

Höjning med 5%

B L	1.5	2.0	2.5	3.0	3.5	4.0	4.5
5.0	4630	5470	6335				
5.5	5095	6040	6940	7980	9245		
6.0	5550	6595	7595	8640	9895		
6.5	5905	7025	8145	9300	10555		
7.0	6265	7480	8640	9840	11085		
7.5		7885	9165	10465	11730		
8.0		8360	9680	11035	12405	13800	
8.5		8725	10200	11675	13105	14585	
9.0		9130	10710	12220	13800	15335	16910
9.5		9585	11230	12820	14505	16095	17760
10.0		10020	11740	13460	15150	16885	18590
10.5		10470	12215	14080	16055	17675	19430
11.0		10800	12760	14650	17330	19250	21170
11.5		12160	14105	16095	18065	20030	22020
12.0		12565	14655	16675	18735	20815	22870
12.5		13010	15140	17275	19425	21570	23510
13.0			15680	17895	20090	22360	24115
13.5			16175	1810	20775	22880	25330
14.0			16710	19095	21480	23510	26255
14.5			17305	19905	22220	24300	27195
15.0			17905	20590	22980	25135	28135
15.5			18500	21275	23745	25975	29070

Båtens längd (L) x bredd (B), inkl. badstege och peke, höjda till närmaste halvmeter ligger till grund för priset.

Uppläggningstiden omfattar 1 september - 31 maj

Prislistan inkluderar upptagning, transport, vinteruppläggning på Grefabs bockar och sjösättning. Grefab har rätt att pröva om Grefab med hänsyn till längdmått, breddmått, djupgång eller vikt, har kapacitet att lyfta, vinterupplägga och i övrigt hantera båten.

Det åligger båtägaren att under vintern fortlöpande kontrollera båtens uppställning, bockar, pallningsvirke.

För alla segelbåtar tillkommer en avgift av **265** kr, för tillgång till Grefabs anläggningar såsom mastkranar, mastskjul mm.

I mån av utrymme kan mast läggas in i mastskjul. Inlagd mast ska vara helt avklädd och märkt med av Grefab utfärdad dekal.

Landhyra 1 juni - 31 augusti

- **Senast 31 maj** skall båten vara borta från båthallen Därefter faktureras en landhyra per påbörjad vecka enligt prislistan för vinteruppläggning i båthall. Eventuell flyttkostnad tillkommer.

- **Uppläggning av båten före den 1 september** faktureras en landhyra per påbörjad vecka enligt prislistan för vinteruppläggning i båthall.

Vinterplats i sjön

Nyttjandetid 1 november - 14 april.

Giltigt vinteravtal krävs. Grefab anvisar plats.

50% av priserna för vinteruppläggning utomhus (se sid 4)

Kostnad för elförbrukning tillkommer.

Otillåten förtöjning debiteras med **500 kr/dag**.

Övrigt

Extra kranlyft - Höjning med 50 kronor

Båtar upp till 6.99 m, **800 kr/lyft**

Båtar 7-8.99 m, **900 kr/lyft**

Båtar 9-10.99 m **1100 kr/lyft**

Båtar 11 m och uppåt **1600 kr/lyft**

Krankapiciteten varierar i våra hamnar.

Transport eller flyttning av båt på land inom hamnområdet, **500 kr** för varje påbörjad 30-minutersperiod.

Övriga avgifter

Kajavgift för kranbil, **600 kr**

Ingen höjning

Båtramp, **200 kr**

Ingen höjning

Vinterplats för mast utomhus, **600 kr**

Ingen höjning

Kö till båtplats, **300 kr/år**

Ingen höjning

Kö till vinteruppläggning i båthall **300 kr/år**

Ingen höjning

Vilande vinteruppläggningsavtal, **600 kr/år** (kan medges efter överenskommelse med Grefab)

Båtplatsstege, **300 kr/år**

Höjning med 100 kronor

Nyckelbricka, **225 kr**

Ingen höjning

Deposition för nyckel, **500 kr**

Ingen höjning

Förvaringshytter, helårshyra - Höjning med 150 kronor

Björlanda Kile 1 000 kr

Fiskebäck 1 000 kr

Hinsholmskilen 1 000 kr

Hinsholmskilen -dubbelhytt 1 500 kr

Hovås 1 000 kr

Hovås - sjöbod 2 150 kr

Killingsholmen - sjöbod 2 150 kr

Saltholmen Yttre 1 500 kr

Torslanda Lagun - sjöbod 2 150 kr

Parkeringskort - Höjning med 50 kronor

Hinsholmskilen, Fiskebäck, Killingsholmen, Hovås

Torslanda Lagun samt Björlanda Kile

550 kr

Saltholmen

650 kr

Paketpris - Höjning med 5% och med utjämning

Båt på land i max 28 dagar

Prislistan inkluderar 2 st kranlyft , transport/avpallning och hyra på land.

Båt på land mer än 28 dagar, faktureras enligt prislistan för vinteruppläggning utomhus

	1-7 dagar	1-14 dagar	1-21 dagar	1-28 dagar
Båtar upp till 5.99 m	2 000 kr	2 400 kr	2 800 kr	3 200 kr
Båtar 6 m - 6.99 m	2 200 kr	2 700 kr	3 200 kr	3 700 kr
Båtar 7 m - 8.99 m	2 500 kr	3 200 kr	4 000 kr	4 700 kr
Båtar 9 m - 10.99 m	3 100 kr	4 000 kr	5 000 kr	6 000 kr
Båtar 11 m och uppåt	4 400 kr	5 800 kr	7 100 kr	8 500 kr

REFAB

Göteborgsregionens Fritidshamnar AB

Box 11064, 404 22 Göteborg

Besök: Norra Hamngatan 40

Tel. 031 - 368 58 00

refab@refab.se, www.refab.se

Organisationsnummer 556185-4109

REFAB LOGGAN

PM till styrelsen

Utfärdat 2016-11-23
Diarienummer **0985/16**
Repronummer **31/16**

Grefab

Lisbeth Schelander
Telefon 031-3865802
E-post: lisbeth.schelander@grefab.se

Anvisning inköp

Förslag till beslut

Styrelsen för GREFAB föreslår besluta att

Att godkänna föreslagen anvisning för inköp samt att delegera till VD att fortlöpande uppdatera dessa anvisningar.

Tidigare antagna anvisningar 2013-12-18 upphör härmed att gälla.

Reviderad policy för upphandling och inköp antogs av styrelsen 2016-04-20.
Med anledning av detta föreslås styrelsen att godkänna reviderade anvisning för inköp.

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Lisbeth Schelander
Senior controller

Bilaga 1 Anvisning inköp

Grefabs anvisning för inköp

1. SYFTE

Denna anvisning skall säkerställa att inköp och upphandling sker enligt gällande lagstiftning och enligt Göteborgs Stads inköps- och upphandlingspolicy.

Det som anvisningen ska uppnå är:

- Ett inköpsbeteende där resurserna används på ett effektivt sätt.
- Ökad förståelse för inköps- och upphandlingsprocessen.
- Säkerställande att inköp och upphandling sker på rätt sätt.
- Minimering av felaktiga inköp.
- Minimering av risken för skadestånd/upphandlingsskadeavgift.
- Ökad avtalstrohet.

ANSVAR

Bolagets chefer ansvarar för att chefer och medarbetare som beställer till sin verksamhet har relevant kunskap om gällande lagstiftning och policy samt att denna anvisning följs.

ORDLISTA
Inköp är anskaffning av varor eller tjänster genom avrop, upphandling eller direktupphandling.

Avrop är en **beställning** av en vara eller tjänst som tidigare upphandlats genom ett ramavtal.

Ramavtal är ett avtal om leverans av varor eller tjänster under en tidsperiod, där avtalsvillkoren bestämts i förväg.

Upphandling innebär att staden annonserar sitt behov av en vara eller tjänst och att leverantörer lämnar anbud utifrån stadens förfrågningsunderlag.

Direktupphandling är en förenklad variant av upphandling där man frågar vissa tänkbara leverantörer eller vänder sig bara till en leverantör.

LOU – Lagen om offentlig upphandling

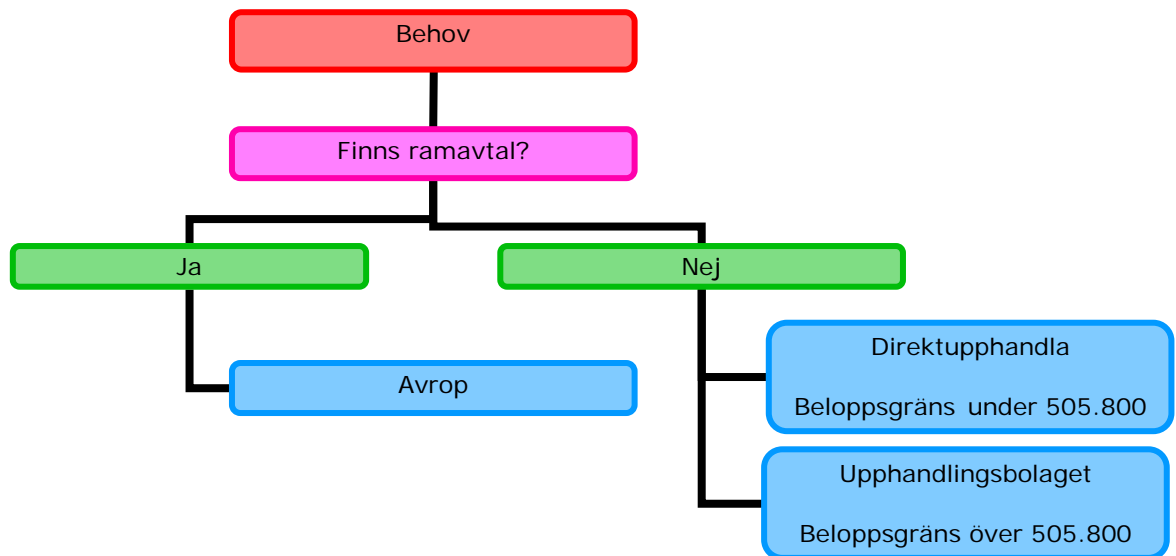
2. INNAN INKÖP

Du skall alltid kontrollera om det finns ramavtal. Finns det ett ramavtal som kan tillhandahålla varan/tjänsten ska avrop alltid ske från ramavtalet. Kontrollera också att Du har rätt att göra inköp.

I Winst (Webbaserat Inköpsstöd) finns alla stadens kommungemensamma ramavtal samlade. Du kommer åt Winst via Upphandlingsbolagets hemsida, www.uhb.goteborg.se.

För att komma igång och använda Winst finns det interaktiva utbildningar som går igenom systemets funktioner.

Om varan/tjänsten inte finns på ramavtal måste den upphandlas. På Grefab får upphandling endast göras av VD och Vice VD.

3. BESTÄLLA PÅ RAMAVTAL

LÄS BESTÄLLARINSTRUKTIONEN

För att underlätta och förtydliga finns det en beställarinstruktion kopplad till varje ramavtal. Läs alltid beställarinstruktionen innan beställning görs! Du hittar instruktionen genom att klicka på nyckelsymbolen i Winst. Den finns dels på leverantörsinformationen och på raden för varje produkt.

Nedan följer några av de vanligaste beställningssätten som beställarinstruktionerna innehåller:

RANGORDNING

Beställning ska ske från leverantör som rangordnas etta. Denna leverantör har vid upphandlingen ansetts mest fördelaktig. Rangordningen framgår av beställarinstruktionen och/eller av kolumnen "Rangordning" i Winst.

Så här gör du:

1. Kontakta alltid leverantör nr 1 först. Ange ditt behov, t.ex. *Vad ska du ha? När behöver du det?*
2. Om inte leverantör nr 1 kan leverera enligt dina önskemål, kontaktar du leverantör nr 2.
3. Om du beställer från leverantör nr 2, dokumentera varför leverantör nr 1 inte fick beställningen, exempelvis i kommentarsfältet i Gasell eller liknande.

FÖRNYAD KONKURRENSUTSÄTTNING

Förnyad konkurrensutsättning innebär att alla leverantörer inom ramavtalet tillfrågas innan beställning. Att göra en förnyad konkurrensutsättning kräver specialkompetens och Du bör ta hjälp av Upphandlingsbolaget. Det finns också ett verktyg i Winst som stödjer denna process.

Så här gör du:

1. Ställ din förfrågan till alla ramavtalsleverantörer
2. Ange ditt behov, måste utgå från beställarinstruktionen/avtalsvillkoren
3. Ange sista anbudsdag
4. Öppna anbuderna samtidigt och upprätta öppningsprotokoll
5. Utvärdera och dokumentera val av anbud
6. Fatta tilldelningsbeslut och dokumentera det
7. Ange avtalsspärr (tid mellan tilldelning och avtal)
8. Avropa därefter varan eller tjänsten

Observera följande:

- Ingen annan leverantör än ramavtalsleverantörerna får tillfrågas
- Om du väljer tilldelningsbeslut så är beslutet överprövningsbart.
- Om du väljer att skicka ett tilldelningsbeslut kan avtalet inte ogiltigförklaras.
- Dokumentera hela processen.
- Om du gör fel kan det leda till skadestånd.

ANNAN ANVISNING

Det finns beställarinstruktioner som innehåller annan anvisning, dvs. inte rangordning eller förnyad konkurrensutsättning. Exempel på avtalsområden med annan anvisning kan vara olika vårdområden.

Exempel på beställarinstruktion med annan anvisning:

Tänk på detta först innan du väljer leverantör!

1. Börja med att definiera vad beställningen skall omfatta vad avser kompetenser och/eller tjänster.
2. Ta reda på vad som ska omfattas av beställningen.
3. Gå in i prisbilagan för respektive leverantör och gör en prisjämförelse.
4. Välj den leverantör som har lägst pris för uppdraget.

KOMBINATIONER AV OLIKA ANVISNINGAR

Kombinationer av olika anvisningar kan förekomma. Här är det extra viktigt att du läser beställarinstruktionen för att göra rätt.

Exempel på avtalsområden med kombinationer kan vara Hantverkstjänster, Tryckeritjänster med flera.

LÄS AVTALSVILLKOR

Det finns generella avtalsvillkor som alla ramavtal utgår ifrån. Sedan anpassas varje ramavtalsvillkor så att de bäst uppfyller stadens behov för det specifika avtalsområdet. De anpassade villkoren redovisas i dokumentet "*Avvikelser och tillägg till avtalsvillkor*" Detta återfinns under "*Bilagor till avtal*" i Winst.

Generellt gäller:

- Inga avgifter får förekomma, oavsett benämning
- Betalning sker 30 dagar efter ankomststämplad faktura och godkänd leverans.
- Normalt ingår leveransen i priset
- Orderbekräftelse skall skickas, om du som beställare begär det.
- Dröjsmålsränta enligt svensk räntelag.

MILJÖSORTIMENT

Inom de flesta ramavtal finns det ett miljösortiment. För att underlätta märks dessa ut i Winst. Läs mer om vilka miljömärkningar en produkt kan ha på Upphandlingsbolagets hemsida.

TUMMEN-UPP PRODUKTER

På vissa ramavtal finns nettoprissatta produkter, dvs. en prislista på specificerat sortiment där staden fått förmånliga priser. Sortimentet baseras på de varor/tjänster som staden köper mest av. Dessa produkter är märkta med en "Tummen-upp"-symbol i Winst.

RABATTSORTIMENT

Sortimentet är baserat på leverantörens gällande prislista minus rabattsats (angiven i procent). Detta är vanligt när det är stor variation av produktutbudet, t.ex. inom Data/IT.

OBS! De priser som finns i produktkatalogerna i Winst är alltid rätt pris, dvs. rabatt är avdragen.

KOMBINATION

Ramavtal kan också innehålla en kombination av ovanstående. Det finns ett avtalat nettoprissatt sortiment "Tummen-upp" på de varor som vi köper mest. På övrigt sortiment, "sällanköpsvaror", finns en avtalad rabatt. Sträva alltid efter att köpa "Tummen-upp" sortimentet.

I Winst visas alltid Tummen-upp produkterna först. För att kunna söka i övrigt sortiment måste du aktivt bocka ur Tummen-upp symbolen.

KÖP AV TJÄNST

Vid beställning av tjänst är det viktigt att definiera förutsättningarna för uppdraget i en skriftlig uppdragsbeskrivning, t.ex.;

- Vad uppdraget omfattar
- Hur uppdraget ska utföras, redovisas och följas upp,
- När uppdraget ska påbörjas och avslutas.

Priset för ett uppdrag kan debiteras på löpande räkning eller ha ett fast pris, eller en kombination med löpande räkning med ett takpris. Vald prismodell ska framgå av uppdragsbeskrivningen för att senare kunna kontrolleras mot faktura.

UNDERAVTAL

Det är bra att teckna ett underavtal med leverantören när det som skall köpas inte är tillräckligt definierat i ramavtalet eller när man har ett kontinuerligt behov.

Var, När (eller hur länge), Hur och till vilket pris skall tydligt definieras i underavtalet och hänvisning till ramavtalet skall anges.

Observera!

- Ett underavtal kan aldrig skriva bort ett ramavtal
- Ett underavtal kan aldrig förlängas om inte huvudavtalet (ramavtalet) finns kvar.
- Automatiska förlängningar av underavtal får inte förekomma.
- Skriv alltid underavtal direkt med ramavtalsleverantören, aldrig med finansbolag eller motsvarande.

VIKTIGT VID BESTÄLLNING

- Ange vem du är och att du är ifrån Grefab.
- Ange att vi har ramavtal och ange avtalsnumret för att säkerställa rätt affärsvillkor.
- Ange eventuellt kundnummer. Kontrollera att uppgifterna stämmer.
- Ange önskad leveransdag.
- Ange leveransadress, våningsplan m.m.
- Ange fakturaadress och mottagarkod.

OBS! Om köpet ska finansieras via Kommunleasing, ange de uppgifter du fått i leasingavtalet. All leasing skall godkännas av VD eller styrelsen.

4. EFTER LEVERANS

KONTROLL AV VAROR

Kontrollera alltid vid leverans att emballage och varor är hela. Vid transportskada anmäls detta till transportören. Skador anmäls till leverantören.

Kontrollera att du fått rätt vara och rätt antal.

När fakturan kommer, stäm då av den mot beställning/orderbekräftelse/följesedeln. Kontrollera alltid att rätt pris är debiterat.

Kontrollera leveransvillkoren. Om det i avtalet står "*Fritt levererat*" eller liknande ska leverantören svara för samtliga kostnader för varans transport till den angivna adressen. Om

debitering trots detta har skett, ska leverantören krävas på kostnaden, förslagsvis genom kreditfaktura.

I erforderliga fall ska bruksanvisningar, instruktioner och garantivillkor medfölja varan.

TIPS!

Ofta är det olika personer inblandade t.ex. en beställer, en tar emot godset, en attesterar fakturan. Med inarbetade rutiner ökar möjligheten till kontroll, arbetet underlättas och vi kan spara pengar!

KONTROLL AV TJÄNSTER

Kontrollera alltid att tjänsten är utförd och med godkänt resultat. Fakturan ska stämmas av mot uppdragsbeskrivning, arbetsorder, underavtal. I förekommande fall ska leverantören verifiera fakturan med tidsedlar.

REKLAMATIONER

Vid reklamation av vara/tjänst skall du utan dröjsmål kontakta leverantören. Reklamation bör ske skriftligt, med kopia till Upphandlingsbolaget.

Avser reklamationen miljö, kvalitet, andra avtalsvillkor eller har tidigare reklamationer ej handlagts på ett godtagbart sätt skall sådan reklamation ske skriftligt, helst via e-post, och ställas till Upphandlingsbolaget.

LEVERANSFÖRSENINGAR OCH FÖR TIDIG LEVERANS

Leverantören ska skriftligen meddela dig om leveransen kommer att ske för sent eller för tidigt. Om förändringen av leveranstidpunkten är, eller beräknas bli, avsevärd har du rätt att häva köpet. Leverantören skall ersätta kostnader som uppstår p.g.a. förändring av leveranstidpunkten.

VITE

Vid leveransförsening, kontrollera möjligheterna till vite. I normalfallet kan vite utgå med minst 5 % per påbörjad vecka för den del av godset/tjänsten som till följd av förseningen inte kunnat tas i avsett bruk. Vid beställning kan överenskommelse om högre vite träffas.

UPPFÖLJNING

Leverantörens förmåga att tillhandahålla produkten eller tjänsten granskas fortlöpande. Positiva och/eller negativa faktorer dokumenteras och leverantören underrättas skriftligen vid behov. Eventuella synpunkter angående leverantörer, produkter, leveranser, betalningsvillkor mm skall också lämnas till Upphandlingsbolaget för kännedom. Detta sker genom meddelandefunktion i WINST. Missnöje av olika slag måste dokumenteras och kommuniceras till Upphandlingsbolaget så fort som möjligt.

5. OM DET INTE FINNS KOMMUNGEMENSAMMA RAMAVTAL

DIREKTUPPHANDLING

Direktupphandling kan tillämpas om det inte finns ramavtal för den vara/tjänst som skall köpas och där värdet av det som ska upphandlas understiger 15 % av tröskelvärdet för kommuner och landsting avseende varor och tjänster (f.n. 505,8 Tkr LOU) eller om det finns synnerliga skäl (se LOU). Vid beräkningen av värdet ska alla direktupphandlingar av samma slag gjorda av bolaget under räkenskapsåret beaktas. Om detta inte överstiger 15 % av tröskelvärdet kan direktupphandling tillämpas.

Obs! Ett behov får inte delas upp i mindre delar i syfte att komma under gränsen för direktupphandling, om ett köp löper under flera år är det samlade värdet avgörande.

Tips vid direktupphandling:

- Kontrollera att Du har befogenhet att göra upphandlingen
- Definiera ditt behov väl – skriftligt för din egen skull
- Gör en prisjämförelse (3 leverantörer) – Affärsmässigt!
- Kontrollera leverantören/na (se nedan)
- Dokumentera processen för ev. framtida behov eller frågor enligt Mall för direktupphandling.

LEVERANTÖRSKONTROLL

Göteborgs Stad ska enbart göra affärer med seriösa leverantörer. Genom leverantörskontrollverktyget kan du enkelt ta reda på om allt står rätt till med företaget där du vill göra ditt inköp vid direktupphandling.

Du kommer åt verktyget via Winst. Det finns en länk till kontrollverktyget längst ner till höger under rubriken "*Genvägar*" på startsidan i Winst. Klicka på länken och följ instruktionerna.

OBS! Alla ramavtalsleverantörer står under ständig bevakning. Tanken med verktyget är att kunna kontrollera leverantörer vid direktupphandling.

6. UPPHANDLING

Om det inte finns ramavtal och förutsättningarna för direktupphandling ej uppfylls så måste varan/tjänsten upphandlas enligt upphandlingslagarna.

Att göra en upphandling är juridiskt komplicerat och kräver specialistkompetens och särskilt beslutad befogenhet. Tänk på att vara uti i god tid inför en upphandling, då det är en process som tar tid.

Vägledning för upphandlingar finns på www.upphandlingsstod.se

7. ÖVRIGT

Tänk på att:

- Alltid följa beställarinstruktionen!
- Du kan bara använda en förnyad konkurrensutsättning om det framgår i avtalet att det är möjligt
- Felaktigt genomförd förnyad konkurrensutsättning är en otillåten direktupphandling.
- Beställer du från fel leverantör på ett ramavtal, ses det som en otillåten direktupphandling.
- Felaktigt åberopande av synnerliga skäl, ses som en otillåten direktupphandling
- Vid otillåten direktupphandling kan avtal ogiltigförklaras och upphandlingsskadeavgift utdömas.
- Är det något du undrar över, fråga Din chef, upphandlingsbolaget eller juridiska avdelningen.

Tänk dessutom på att:

- Ärlighet skall prägla alla affärer. Varje form av muta är förbjuden, liksom gåvor och presenter till låga värden som lunch, biobiljetter eller dylikt
- Personal som gör inköp får inte ha personliga engagemang som står i konflikt med bolaget
- ktla@live.se intressen (jäv)
- Telefonförsäljare och oanmälda säljbesök skall alltid avisas

8. MALL FÖR DIREKTUPPHANDLING

Direktupphandling får endast göras om ramavtal saknas och värdet understiger 505.800 kr per år för det som skall köpas in. Du måste ha dokumenterad delegation från VD/Styrelsen för att få genomföra en direktupphandling.

Tänk på att Du som beställare alltid skall vara professionell och affärsmässig vid diskussioner och kontakter med leverantörer.

Denna mall används för dokumentering av direktupphandlingar som överstiger 5.000 kr.

1. Definiera vilken vara eller tjänst som skall upphandlas.

.....
...
.....
...
.....
...

2. Ange skäl för direktupphandling, t.ex. lågt värde eller synnerliga skäl

.....
.....

3. Tror Du det finns andra på bolaget som har samma inköpsbehov

Nej

Ja, kontrollera vidare

4. Överstiger värdet 5.000 kr bör Du begära prisuppgift från minst tre leverantörer, dokumentera vilka Du tillfrågat

.....
.....
.....

5. **Leverantörskontroll görs före inköp, för att säkerställa att leverantören är registrerad för skatter och moms och har fullgjort sina skyldigheter, dokumentera kontrollen**

.....

.....

6. **Beslut om val av leverantör och antagande av anbud/offert**

.....

.....

7. **Övrigt**

Betalningsvillkoren skall vara 30 dagar netto och staden godtar inga expeditons- eller fraktavgifter.

Ange Dig som beställare

Ange leveransdag och leveransadress

Ange fakturaadress och mottagarkod

9. MALL FÖR DOKUMENTERING AV AVROP PÅ RAMAVTAL

Denna mall används på Grefab för dokumentering av avrop på ramavtal. Sådana avrop skall dokumenteras när inköpet överstiger 5.000 kr. Mallen kan också användas för att ge medarbetare behörighet att beställa vara/or eller tjänst/er.

1. Definiera den vara eller tjänst som avropats/skall avropas

.....
.....

2. Ange vilket behov varan eller tjänsten skall tillgodose

.....
.....

3. Ange ramavtal

.....

4. Ange leverantörens namn

.....

5. Ange pris

.....

6. Beställningen genomförs av

.....

.....

Underskrift av chef

**Göteborgs
Stad**

Handling 2016 nr 177

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag att initiera en dialog med övriga ägare av Göteborgsregionens Fritidshamnar AB i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 19 september 2016 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen, 2014-06-05, § 13 att initiera en dialog med övriga ägare av Göteborgsregionens Fritidshamnar AB i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget förklaras fullgjort.
2. Kommunfullmäktiges uppdrag, 2014-06-05, § 13 till Göteborgs Stadshus AB att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Göteborgsregionens Fritidshamnar AB förklaras fullgjort.
3. Stadsledningskontorets förslag om att inte gå vidare med frågan om att avveckla övriga kommuners ägande i Grefab med följande överföring av verksamheten till en nämnd i Göteborgs kommun godkänns.

Göteborg den 5 oktober 2016
Göteborgs kommunstyrelse

Ann-Sofie Hermansson

Jonas André

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2016-09-19
Diarienummer 0961/14

Stadsutveckling

Mats Odhagen
Telefon 031-368 02 46
E-post: mats.odhagen@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag att initiera en dialog med övriga ägare av Göteborgsregionens Fritidshamnar AB i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen, 2014-06-05, § 13 att initiera en dialog med övriga ägare av Göteborgsregionens Fritidshamnar AB i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget förklaras fullgjort.
2. Kommunfullmäktiges uppdrag, 2014-06-05, § 13 till Göteborgs Stadshus AB att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Göteborgsregionens Fritidshamnar AB förklaras fullgjort.
3. Stadsledningskontorets förslag om att inte gå vidare med frågan om att avveckla övriga kommuners ägande i Grefab med följande överföring av verksamheten till en nämnd i Göteborgs kommun tillstyrks.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige (2014-06-05 § 13) har gett kommunstyrelsen i uppdrag att initiera en dialog med övriga ägare av Göteborgsregionens Fritidshamnar AB (nedan kallat Grefab) i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget. Handläggningen av ärendet har samordnats med det uppdrag som kommunfullmäktige riktat till Göteborgs Stadshus AB (nedan kallat Stadshus AB) om att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta Grefabs verksamhet.

Av den dialog som förevarit med övriga delägande kommuner inom ramen för ägarrådet i Grefab framgår att de inte är villiga att överlåta sina ägarandelar till Göteborgs Stad med mindre än att deras kommuninvånare även framledes kan garanteras båtplatser i samma utsträckning som idag. Med hänvisning till kommunallagens kompetensregler bedömer stadsledningskontorets att någon sådan garanti inte kan lämnas och att det därmed inte är möjligt att gå vidare med en avveckling av övriga kommuners ägande och i förlängningen en överföring av verksamheten till nämndsform.

I och med föreliggande ärende återrapporteras både kommunstyrelsens och Stadshus AB:s uppdrag som kommunfullmäktiges lämnat beträffande Grefab.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär att Göteborgs Stad inte fullföljer arbetet med att avveckla övriga kommuners ägande och innebär därmed inga ekonomiska konsekvenser. De ekonomiska konsekvenserna av en eventuell överföring av verksamheten till nämnd finns belysta i tjänsteutlåtandet från Stadshus AB (se bilaga 2).

Barn-, jämställdhets-, mångfalds- och miljöperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Inom ramen för uppdraget att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs Stad att överta Grefabs verksamhet har tre studiebesök genomförts. Syftet har varit att öka kunskapen om olika sätt att organisera och styra småbåtshamnsverksamhet. Besök har gjorts i Stockholms Stad, Malmö Stad samt i Tanums kommun. En kortare redogörelse från studiebesöken redovisas i bilaga 2.

Bilaga 1 Protokollsutdrag Kommunfullmäktige 2014-06-05 § 13

Bilaga 2 Protokollsutdrag Göteborgs Stadshus AB 2016-02-22 § 13 samt tjänsteutlåtande Göteborgs Stadshus AB ”Utredning avseende möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Grefab”, dnr 0027/14

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade under hösten år 2011, med utgångspunkt i ett gemensamt yrkande från samtliga partier, att genomföra en översyn av stadens bolag. Utifrån den genomförda översynen beslutade kommunfullmäktige 2014-06-05 om ett antal uppdrag gällande enskilda bolag.

Föreliggande ärende svarar på uppdraget att initiera en dialog med övriga ägare av Grefab i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget. Det innebär också återrapportering av uppdraget till Stadshus AB att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Grefab.

Bakgrund

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 juni 2014 § 13 beslutades i enlighet med yrkande från MP, S och V att ge kommunstyrelsen i uppdrag att initiera en dialog med övriga ägare av Grefab i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget. Kommunfullmäktige beslutade samtidigt att ge Stadshus AB i uppdrag att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta Grefabs verksamhet.

De båda uppdragen är avhängiga av varandra, eftersom en överföring av verksamheten till en nämnd i Göteborgs kommun, förutsätter att staden genom Stadshus AB blir ensam ägare till Grefab. Av denna anledning har stadsledningskontoret varit delaktig i den styrgrupp som tillsattes för uppdraget som tilldelades Stadshus AB och sedan även i själva handläggningen av ärendet.

Utöver frågan kring ägandet och möjligheten att driva verksamheten i nämndform framgår av yrkandet att denna nämnd kan *”leasa ut hamnverksamheten till ideella, lokala båtforeningar. I denna utredning vill vi säkerställa så att marken inte behöver säljas och därmed kvarstår under kommunal rådighet. Arrendavtalen ska innehålla berörda delar av kommunens miljöriktlinjer och gemensam kö till båtplats där tid i kön avgör när plats ges. Upplåtelse i andra hand måste också regleras i avtalet.”*.

Stadshus AB behandlade ärendet kring förutsättningarna för en överföring av Grefab till förvaltningsform vid styrelsens sammanträde den 22 februari 2016 (Dnr 0027/14). Styrelsen beslutade att förklara uppdraget som genomfört samt att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och ställningstagande (se bilaga 2 och 3).

Stadsledningskontorets bedömning

Sedan ärendet behandlats i Stadshus AB har frågan kring förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget diskuterats vid två ägarråd i Grefab (2016-02-25 samt 2016-06-03). Slutsatsen från dessa diskussioner är att övriga delägare inte är villiga att överlåta sina ägarandelar till Göteborgs Stad med mindre än att deras kommuninvånare även framledes kan garanteras båtplatser i samma utsträckning som idag. Möjligheten för detta är prövad i den utredning som gjorts inför beslutet i Stadshus AB.

För att Grefabs verksamhet ska bedömas kompetensenlig enligt kommunallagen, ska den vara allmännyttig sett ur medlemmarna i Göteborgs kommuns perspektiv. Detta innebär att för att andra kommuners medlemmar ska kunna erbjudas båt- och/eller uppläggningsplatser, i ett scenario där Göteborgs Stad är ensam ägare till bolaget, krävs att en sådan uthyrning innebär en ”nytta” för medlemmar i Göteborgs kommun. Stadshus AB bedömer att det i nuläget att det inte går att finna skäl som motiverar sådan

”nytta” för medlemmar i Göteborgs kommun. Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning.

Utifrån dialogen med övriga delägande kommuner tillsammans med de legala förutsättningarna kring kompetensenligheten är det stadsledningskontorets bedömning att det inte är möjligt att gå vidare med en avveckling av övriga kommuners ägande och i förlängningen en överföring av verksamheten till nämndsform.

Oberoende av ägandefrågan och huruvida verksamheten bedrivs i bolags- eller nämndsform finns möjligheten att, enligt yrkandet från MP, S och V, leasa ut hamnverksamheten till ideella, lokala båtföreningar. Utredningen som i februari tillställts Stadshus AB hanterar även denna frågeställning.

Stadshus AB bedömer det som möjligt att låta privata aktörer (hamnföreningar el.dyl.) ta ett utökat ansvar för drift av småbåtshamnar, antingen genom att driften upphandlas eller genom en så kallad tjänstekoncession. En hamnförening som ansvarar för drift och förvaltning av en hamn har möjlighet att hyra ut båtplatser både till göteborgare och till medlemmar i andra kommuner. Föreningens eller bolagets stadgar ska reglera detta förhållande med beaktande av kommunallagen och föreningsfriheten.

Även om en förflyttning av Grefabs verksamhet i denna riktning bedöms som möjlig, krävs omfattande analyser och förberedelser inför ett eventuellt genomförande. Som exempel nämns behovet att utreda och värdera frågor kring ansvar och roller mellan staden och en framtida privata utförare exempelvis vad gäller kompetens, investeringsbehov i olika anläggningar, underhållsåtaganden och serviceåtaganden av olika slag. I dagsläget saknas också en kartläggning och värdering av intresset hos hamnföreningarna när det gäller att ta ett utökat ansvar.

Stadsledningskontorets bedömning är att en utveckling i denna riktning i första hand är en fråga som staden bör hantera inom ramen för bolagets ägarråd.

Stadsledningskontoret

Mats Odhagen
Planeringsledare

Jessica Granath
Avdelningschef

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum 2014-06-05

§ 13 Dnr 1721/11

Förslag om framtida inriktning för bolag inom Göteborgs Stad - Regionala bolag

Handling

2014 nr 90.

Yrkanden

Jonas Ransgård (M) och Helene Odenjung (FP) yrkar att fullmäktige bifaller stadsledningskontorets förslag.

Anneli Hulthén (S), Thomas Martinsson (MP), Mats Pilhem (V), Theo Papaioannou (VägV) och Arne Steen (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jonas Ransgård (M), Helene Odenjung (FP) och Theo Papaioannou (VägV) yrkar bifall till tilläggsyrkande från M, FP och KD i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först propositioner på kommunstyrelsens förslag och Jonas Ransgårds m fl yrkande och finner att kommunstyrelsens förslag bifallits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för bifall till kommunstyrelsens förslag. Nej för bifall till Jonas Ransgårds m fl yrkande”.

Omröstningen utfaller med 49 Ja mot 31 Nej. 1 ledamot är frånvarande. Hur var och en röstar framgår av Bilaga 9.

Propositionsordning

Ordföranden ställer härfter propositioner på bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet från M, FP och KD och finner att kommunfullmäktige avslagit detsamma. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för avslag och Nej för bifall”.

Omröstningen utfaller med 46 Ja mot 34 Nej. 1 ledamot är frånvarande. Hur var och en röstar framgår av Bilaga 10.

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

Göteborgs Stad

Kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera en dialog med övriga ägare av Grefab i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget.
2. Göteborgs Stadshus AB ges i uppdrag att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten.

Reservation

Representanterna från M, FP och KD reserverar sig mot besluten till förmån för det egna yrkandet.

Expedieras

Kommunstyrelsen
Stadens nämnder och bolag
Övriga delägare i de regionala bolagen.

Vid protokollet

Karin Lange
2014-06-18

Ordförande

Lena Malm

Justerare

Berit Krantz

Justerare

Carl Ek

**§ 13 Åtterrapporering av kommunfullmäktiges uppdrag att utreda
förutsättningarna för en överföring av Grefab AB till förvaltningsform
(bilaga L)**

Lars-Bertil Ekman redogjorde inledningsvis för bakgrunden till ärendet och Mats Boogh föredrog förslaget i enlighet med till kallelsen bifogad handling.

Styrelsen beslutade:

1. Att förklara uppdraget att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Grefab genomfört; samt
2. Att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för fortsatt beredning respektive ställningstagande.

Göteborgs Stadshus AB dag som ovan

Johan Hörnberg
tf Bolagsjurist

Diarienummer: 0027/14

Handläggare: Mats Boogh
Tel: 031 368 54 55
E-post: mats.boogh@gshab.goteborg.se

Utredning avseende möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Grefab

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Förklara uppdraget att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten i Grefab genomfört samt
2. överlämna ärendet till kommunstyrelsen för fortsatt beredning samt kommunfullmäktige för rapport

Sammanfattning

I maj 2014 uppdrog kommunfullmäktige till Göteborgs Stadshus AB (nedan Stadshus AB) att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta Göteborgsregionens Fritidshamn AB:s (nedan Grefab) verksamhet. I denna utredning belyses de konsekvenser som en sådan organisationsförändring kan generera, inom områdena juridik, personal (HR) och ekonomi, och som därmed bör beaktas inför ett ställningstagande. Den juridiska analysen omfattar bedömning av den kommunala kompetensen, särskilt med avseende på hur man i olika scenarios kan se på allmänintresset av att tillhandahålla och hyra ut båtplatser till invånare i andra kommuner än Göteborg.

Vem som ska kunna hyra båtplatser är av vikt i utredningen eftersom en förutsättning för en överföring av verksamheten kräver att Göteborgs kommun via Stadshus AB blir ensam ägare till Grefab. Övriga delägare har bland annat framfört att ägarfunktionen är underordnad de egna kommuninvånarnas rätt att behålla sina nuvarande båtplatser samt framtida möjligheter till att erhålla nya båtplatser.

Inom personalområdet bedöms konsekvenser uppstå som en följd av att en överföring till förvaltningsform arbetsrättsligt sannolikt betraktas som en verksamhetsövergång. Vissa kostnader kan därmed uppstå, t ex i samband med att kollektivavtal ska harmoniseras.

Beträffande ekonomiska konsekvenser kommer sannolikt en betydande skattekostnad att uppstå vid en överföring av verksamhetens tillgångar till Göteborgs kommun. Detta då rörelsens

marknadsvärde bedöms vara högre än det bokförda värdet, vilket vid en överlåtelse medför en skattepliktig realisationsvinst.

Ekonomiska konsekvenser

Ett beslut om att överföra Grefabs verksamhet till en nämnd får ekonomiska konsekvenser, främst genom att en överlåtelse av tillgångar ska ske till marknadsvärde. Då marknadsvärdet kan antas vara högre än det bokförda värdet på anläggningstillgångarna uppstår vid en överföring en skattebelastning i Grefab som uppgår till 22 % på reavinsten. En översiktlig värdering av verksamheten i Grefab, baserad på bland annat försäkringsvärden, redovisas nedan. Analysen indikerar en skattebelastning på ca 50 – 100 mkr, givet de antaganden som redovisas under rubriken "Konsekvenser ekonomi".

Då verksamhet överläts till marknadsvärde och inte till bokförda värden ökar även avskrivningsunderlaget hos den som förvärvar verksamheten (Göteborgs kommun).

Ett beslut om överföring av verksamheten i Grefab till en nämnd kan utlösa ekonomiska konsekvenser även inom andra områden, t ex kostnader vid inrangering av kollektivavtal, ev synergivinster m m. Dessa konsekvenser bedöms som marginella i sammanhanget.

Olika Perspektiv

Barnperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom barnperspektivet.

Jämställdhetsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom jämställdhetsperspektivet.

Mångfaldsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom mångfaldsperspektivet.

Miljöperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom miljöperspektivet.

Omvärldsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom omvärldsperspektivet.

Bakgrund

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 maj 2014 beslutades i enlighet med yrkande från MP, S och V (Handling 2014 nr 90) att ge Göteborgs Stadshus AB i uppdrag **att utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta Grefabs verksamhet**. Till grund för beslutet låg tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret, Förslag om framtida inriktning för bolag inom Göteborgs Stad – Regionala bolag (Dnr 1721/11). Kommunfullmäktige beslutade även att ge kommunstyrelsen i uppdrag **att initiera en dialog med övriga ägare av Grefab i syfte att utreda förutsättningarna för att helt avveckla de övriga kommunernas ägande i bolaget**.

Av yrkandet framgår vidare *"Det bör endast vara Göteborgs kommun som äger Grefab. Vi avser därför att initiera en dialog med övriga ägare med det som mål.*

Vi vill utreda möjligheten för en nämnd i Göteborgs kommun att överta verksamheten för båtplatserna. Grefab avvecklas därmed. Nämnden kan i sin tur leasa ut hamnverksamheten till ideella, lokala båtforeningar. I denna utredning vill vi säkerställa så att marken inte behöver säljas och därmed kvarstår under kommunal rådighet. Arrendeavtalen ska innehålla berörda delar av kommunens miljöriktlinjer och gemensam kö till båtplats där tid i kön avgör när plats ges. Upplåtelse i andra hand måste också regleras i avtalet."

Den 27 juni genomfördes ett samråd mellan delägarna föranlett av beslutet i kommunfullmäktige i Göteborg. Vid samrådet konstaterades bland annat följande.

- Bolagets tre ägare, utöver Göteborg, är enade om att ägarfunktionen är underordnad de egna kommuninvånarnas rätt att behålla sina nuvarande båtplatser men också framtida möjligheter till att erhålla ny båtplats.
- Det är viktigt att det fortsatta arbetet klargör om bolaget, med Göteborg som ensam ägare och i eventuell ny organisationsform (nämnd), kommunrättsligt kan erbjuda platser till invånare i andra kommuner. Frågan bör också belysas utifrån alternativet att staden som ensam ägare arrenderar ut hamnarna till föreningar eller samfälligheter.
- Om Göteborg framgent står som ensam ägare måste det fortsatta arbetet utifrån olika alternativ tydliggöra verksamhetens relation till inte bara nuvarande ägarkommuner utan också andra kommuners invånare som önskar båtplats.

De båda uppdragen är avhängiga av varandra, eftersom en överföring av verksamheten till en nämnd i Göteborgs kommun, förutsätter att Göteborgs kommun genom Göteborgs Stadshus AB blir ensam ägare till Grefab.

Ärendet

I denna utredning redogörs för möjliga konsekvenser och förhållanden inom områdena juridik, personal (HR) och ekonomi som ett eventuellt beslut om att överföra verksamheten till förvaltningsform bör beakta. Den juridiska utredningen omfattar bedömning av den kommunala kompetensen och bedömning av huruvida allmänintresset kan anses uppfyllt vid uthyrning av

båtplatser till invånare i andra kommuner än Göteborg. Den juridiska bedömningen belyser tre scenarion:

1. - Grefab styrs enligt nu gällande uppdrag
- Grefab ägs av nuvarande delägare
- Grefab hyr ut båtplatser till medborgare i delägarkommunerna
2. - Grefab styrs enligt nu gällande uppdrag
- Grefab ägs av Göteborgs Stadshus AB (alt. ingår i en nämnd i Göteborgs kommun)
- Grefab hyr ut båtplatser till göteborgare och medborgare i andra kommuner än Göteborg.
3. - Grefab ges ett uppdrag att i ökad omfattning avtala med leasetagare om att utföra verksamhet i småbåtshamnar
- Grefab ägs av Göteborgs Stadshus AB (alt. ingår i en nämnd i Göteborgs kommun)
- Grefab hyr ut båtplatser till göteborgare och medborgare i andra kommuner än Göteborg.

Inom ramen för utredningen har tre studiebesök genomförts. Syftet har varit att öka kunskap om hur andra kommuner organiserar och styr småbåtshamnsverksamheten i respektive kommun. Besök har gjorts i Stockholms kommun, Malmö kommun samt i Tanums kommun. En kortare redogörelse från studiebesöken redovisas i bilaga 1.

Uppdraget har genomförts i nära samverkan med stadsledningskontoret och representanter från Grefab. Eftersom de båda uppdragen hänger ihop har det för uppdraget tillsatts en styrgrupp, där såväl Stadshus AB som stadsledningskontoret representerats.

Historik

Beslut att bilda det interkommunala bolaget Grefab fattades efter en regional (Stor-Göteborgs medlemskommuner) utredning genomförts om samverkan vid utbyggnad av hamnar för fritidsbåtar. I början av 70-talet fanns en mycket stor efterfrågan på båtplatser i Stor-Göteborgs medlemskommuner och behoven bedömdes öka. För att kunna möta den ökande efterfrågan, bedömdes det nödvändigt med väsentligt ökade insatser från det allmänna. Rekommendationen i utredningen var en satsning på stora hamnanläggningar i en annan skala än tidigare, med upp till ett par tusen båtplatser. Vid denna tidpunkt gjordes bedömningen att en konsekvens skulle bli att en växande andel av framtidens båthamnar byggs och administreras av kommunala organ. Eftersom hamnarna förväntades nyttjas av kommuninvånare från flera kommuner, föreslog utredningen inrättandet av ett interkommunalt bolag eller ett kommunalförbund, för anläggandet och förvaltningen av hamnar.

1973 bildas det interkommunala bolaget Grefab, som är samäggt av Göteborgs kommun, Mölndals kommun, Ale kommun och Partille kommun.

Allmänt Grefab

Grefab ägs av Göteborg (80 %), Ale (4 %), Mölndal (8 %) och Partille (8 %). Bolagets styrelse består av sju ledamöter varav fyra platser representerar Göteborg. Övriga delägare representeras av en plats vardera. Antal anställda uppgick per den 31 december 2014 till 26 personer.

Grefabs ägardirektiv, antaget 2009-02-26, anger att bolaget ska verka för att tillgodose behovet av fritidsbåtplatser och därtill hörande service för båtägare i ägarkommunerna. Bolaget får också i begränsad omfattning tillhandahålla gästplatser. Grefab ska medverka i att skapa mervärde för invånarna med förutsättningar för ett upplevelserikt båtliv och därigenom stärka regionens attraktionskraft för bosättning och etablering. Vidare ska Grefab bidra till en god miljöutveckling inom hamnverksamheten så att miljöpåverkan minimeras.

Bolagsordningen, antagen vid bolagsstämma 2011-03-09, anger att bolaget har till föremål för sin verksamhet att anskaffa mark, anlägga, äga, driva och utveckla fritidsbåtshamnar/marinor för båtägare i ägarkommunerna samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Enligt aktieägaravtalet mellan ägarkommunerna, antaget 2009-02-26, förbinder sig ägarkommunerna att samverka inom fritidshamnsområdet i enlighet med uppdraget i bolagsordningen. Den ömsesidighet som uttrycks i ägardirektivet vad gäller att sörja för mark till ändamålet har inte uppfyllts. Samtliga hamnar är belägna inom Göteborgs kommun.

Bolaget administrerar cirka 7 300 båtplatser i sjön och 4 200 uppläggningsplatser på land. Båtplatser i sjön är fördelade på 11 hamnar varav de sex största hamnarna är bemannade. De två största hamnarna är Björlanda och Hinsholmen med cirka 2 400 platser respektive 1 500 platser. I storlek kommer därefter Fiskebäck och Saltholmen som omfattar ca 860 platser vardera. Hovås omfattar ca 550 platser och Torslanda ca 400 platser. Övriga 5 hamnar omfattar tillsammans knappt 500 platser.

Kön uppgår i nuläget till drygt 5 000 sökande och har sedan 2001 varierat mellan 1 800 och 7 000 sökande. Sedan 2010, då kön var som längst, har kön minskat med cirka 500 sökande per år.

Kötiden varierar upp till 18 år beroende på båtens storlek och val av hamn.

Stickprovsundersökningar gjorda av bolaget visar att ca 1 000 av de sökande skulle acceptera ett erbjudande om plats tämligen omgående. Möjligheten att expandera och anlägga ytterligare hamnar bedöms av bolaget som små. Bolaget arbetar kontinuerligt med att förtäta och anpassa befintliga hamnar och konstruera om befintliga båtplatser utifrån kundbehov. Att stå i kö till en båtplats är förenat med en årlig avgift på 300 kr per sökande. Totalt hanteras ca 13 000 avtal med kunder gällande båtplatser, hallplatser, hytter m m.

Bolaget är i slutfasen av ett omfattande omstruktureringsarbete avseende ledning, styrning och organisering av bolaget. Arbetet har omfattat administrativa rutiner och processer, personal- och ekonomistyrning, framtagande av policys och styrdokument samt administration och drift av verksamheten i hamnarna.

Under 2013 gjordes en kartläggning av Grefabs andrahandsarrenden. Utifrån denna kartläggning har bolaget tillsammans med fastighetskontoret arbetat med att säkerställa att samtliga arrendatorer har korrekta avtal med fastighetsägaren Göteborgs Stad. Arbetet beräknas vara slutfört vid årsskiftet 2015/2016. Arrenden som Grefab erlagger till fastighetskontoret i Göteborgs kommun kommer fram till och med 2022 att marknadsanpassas och successivt att höjas.

Grefab har i ett föreläggande i maj 2013 ålagts av miljöförvaltningen att ta fram en handlingsplan för miljöåtgärder. Handlingsplanen är framtagen och beslutad av Grefabs styrelse under 2014. En genomförandeplan har beslutats av Grefabs styrelse i april 2015 och har inlämnats till miljöförvaltningen. Genomförandeplanen innehåller bland annat aktiviteter som syftar till att ta prover i bottensediment och att därmed kunna fastställa kostnader för att åtgärda miljöpåverkan.

Utöver årliga avgifter finansieras verksamheten med insatser från båtägarna. Insatserna betalas tillbaka om båtplats sägs upp. De totala insatserna uppgick vid utgången av 2014 till 61 mkr och medför att ingen övrig extern finansiering förekommer.

Verksamheten är inriktad på förvaltning av befintliga anläggningar. Inga nya småbåtshamnar är planerade då det råder brist på mark för nyetablering för detta ändamål. Styrelsen i Grefab har beslutat om en underhållsplan som ska genomföras fram till 2020. Planen omfattar underhållsåtgärder och reinvesteringar uppgående till ca 70 mkr.

Mot bakgrund av den successiva kostnadsökningen kopplat till arrendeavtal med fastighetsnämnden och beslutad underhållsplan bedöms de årliga avgifterna för båt- och uppläggningsplatser höjas med knappt 5 % per år. Verksamheten styrs mot ett nollresultat de närmast kommande åren.

Konsekvenser juridik

Kommuner och landsting får själva ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar och som inte ska handhas enbart av staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan. (2 kap 1 § kommunallagen).

Kommuner och landsting får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte, och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen eller landstinget. (2 kap 7 § kommunallagen).

Kommuner får vidta åtgärder för uppförande och drift av turistanläggningar i den utsträckning det behövs för att främja turistväsendet inom kommunen. I lagkommentar anges att till de anläggningar som kan komma ifråga hör bland annat småbåtshamnar. (4 kap 1 § Lagen om vissa kommunala befogenheter).

De juridiska bedömningar som Stadshus AB gör nedan är oberoende av om verksamhet bedrivs i bolags- eller förvaltningsform.

Bedömning scenario 1 - nuläge

Stadshus AB bedömer att så som verksamheten bedrivs idag, enligt gällande bolagsordning och ägardirektiv, omfattas verksamheten av den kommunala kompetensen enligt kommunallagen (allmän kompetens). Bedömningen gäller även gästhamnsverksamhet, vilket ägardirektivet möjliggör, men då med stöd i lagen om vissa kommunala befogenheter.

Båtplatser hyrs i nuläget ut till medlemmar i delägarkommunerna och bedrivs i enlighet med det kommunala ändamålet och kan därmed bedömas som allmännyttig och kompetensenlig enligt kommunallagen. Skulle gästhamnsverksamhet bli aktuell så bedöms även denna verksamhet vara kompetensenlig då syftet är att främja turistväsendet inom kommunerna. Det sist nämnda angående gästhamnsverksamhet gäller i samtliga scenarios nedan.

Bedömning scenario 2 - Verksamheten drivs vidare med oförändrat uppdrag med Göteborg som ensam ägare

I detta scenario ska Grefabs verksamhet, för att bedömas kompetensenlig enligt kommunallagen, vara allmännyttig sett ur medlemmarna i Göteborgs kommuns perspektiv. För att andra kommuners medlemmar ska kunna erbjudas båtplatser krävs att "nyttan" för medlemmar i Göteborgs kommun med en sådan uthyrning kan identifieras.

Stadshus AB bedömer i detta scenario att det i nuläget att det inte går att finna skäl som motiverar "nyttan" för medlemmar i Göteborgs kommun att Grefab upplåter båtplatser/uppläggningsplatser till medlemmar i andra kommuner än Göteborg.

Bedömning scenario 3 - Verksamheten drivs vidare med förändrat uppdrag med Göteborg som ensam ägare

Verksamheten i Grefab är en frivillig kommunal verksamhet och innefattar ingen myndighetsutövning. Ägaren kan med stöd i kommunallagen låta andra aktörer, t ex båtföreningar, utföra verksamhet/äga anläggningar vilket skulle medföra ett förändrat uppdrag till Grefab. Att genom avtal lämna över vården av en kommunal angelägenhet medför att ägaren ska kontrollera och följa upp verksamheten. Avtalet med utföraren ska tillförsäkra information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Verksamhet kan lämnas över till privat utförare, t ex en båtförening, genom upphandling eller tjänstekoncession. Vid en tjänstekoncession står leverantören hela risken och denna typ av köp är mindre reglerad än en upphandling enligt LOU.

En utveckling i denna riktning kräver sannolikt flera avtalsrelationer där Grefabs styrelse alternativt ansvarig nämnds avtal får kompletteras med arrendekontrakt och lokaluthyrningskontrakt som utgår från fastighetsnämnd m fl.

Göteborgs kommun/Grefab har stora styrningsmöjligheter vad gäller arrenderad mark, miljö, kösystem och avgifter. Det är dock troligt att omfattande villkor försvårar en överenskommelse om villkor upplevs som svåra att uppfylla. Omfattande villkor kan också bli kostsamma att följa upp från Grefabs eller Göteborgs kommuns sida.

Stadshus AB bedömer att i scenariot som beskrivs ovan att det är förenligt med kommunallagen att låta privata aktörer (hamnöreningar etc) ta ett utökat ansvar för drift av småbåtshamnar. Detta då verksamheten inte omfattar myndighetsutövning. Detta kan ske antingen genom att driften upphandlas alternativt genom tjänstekoncession.

Bedömningen är i detta scenario att det är möjligt för exempelvis en hamnörening som ansvarar för drift och förvaltning av en hamn att hyra ut båtplatser både till göteborgare och till medlemmar i andra kommuner. Öreningens eller bolagets stadgar ska reglera detta förhållande med beaktande av kommunallagen och föreningsfriheten.

Stadshus AB gör bedömningen att det är möjligt att över tid förflytta Grefabs verksamhet i denna riktning, dock krävs analyser och förberedelser för att ta steg i denna riktning. Bland annat krävs att ansvar och roller utreds och värderas relativt framtida privata utförare t ex vad gäller kompetens, investeringsbehov i olika anläggningar, underhållsåtaganden och serviceåtaganden av olika slag. Dessutom måste intresset för att ta ett utökat ansvar i hamnöreningarna kartläggas och värderas. En noggrann utvärdering måste göras av respektive mottagares möjligheter och förmåga att hantera åtaganden och uppfylla avtalsförpliktelser så att anläggningarnas värde bibehålls och utvecklas. De största hamnarna kan i detta arbete behöva delas upp i mindre enheter för att på så sätt bli hanterbara för en förening att driva.

Stadshus AB bedömer att det är möjligt att utveckla Grefabs verksamhet i denna riktning även om ingen förändring skulle ske i ägandet och/eller om verksamheten fortsatt bedrivs i bolagsform. Dock bör noteras att det i dagsläget endast är Göteborgs kommun som arrenderar ut mark till verksamheten.

Konsekvenser personal (HR)

Verksamhetsövergång

Den arbetsrättsliga regleringen om verksamhetsövergång återfinns framförallt i 6 b § anställningsskyddslagen (LAS). Där anges att vid en övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av verksamhet från en arbetsgivare till en annan, övergår också de rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången. Den fråga som ska ställas är om det som har övergått kan beskrivas som en bestående ekonomisk enhet ("going concern").

Följden av att en rörelseövergång betraktas som en verksamhetsövergång i arbetsrättslig mening är att anställningsavtalen för berörda personer automatiskt övergår till förvärvaren. De anställda har

dock möjlighet att motsätta sig en övergång (d v s tacka nej till ett erbjudande om anställning hos den förvärvande arbetsgivaren) och ska ges skälig tid för sitt beslut. Följden av att stanna kvar hos det överlåtande bolaget kan dock bli att det där uppstår en arbetsbristsituation.

Andra konsekvenser av en verksamhetsövergång är att om arbetsgivarna (den överlåtande samt den förvärvande) i juridisk mening kan anses tillhöra samma koncern gäller att anställningstid hos den tidigare arbetsgivaren får tillgodräknas även i den senare anställningen. Detta kan därmed få betydelse för bland annat reglerna om turordning vid arbetsbristsituation m m.

Stadshus AB bedömer att en överföring av verksamheten i Grefab, utan väsentliga förändringar i verksamhetens ändamål och syfte, med största sannolikhet skulle innebära att överföringen ska betraktas som en verksamhetsövergång i arbetsrättslig mening. Detta innebär att berörda anställda ska erbjudas anställning i Göteborgs kommun.

Kollektivavtal

Grefab är medlem i arbetsgivarorganisationen Pacta. Gällande kollektivavtal för anställda i Grefab vilket har stora likheter med kollektivavtalen som omfattar anställda i Göteborgs kommun. Vid en verksamhetsövergång sker vanligen inrangeringsförhandlingar med berörda fackliga organisationer och i dessa förhandlingar hanteras praktiska frågor gällande skillnader i kollektivavtal, avseende t ex semesterbestämmelser och/eller pensionsbestämmelser, vilka behöver harmoniseras inför en verksamhetsövergång. Respektive avtal behöver analyseras och värderas och vissa kostnader kan uppstå i samband med byte av kollektivavtal och inrangeringsförhandlingar. Generellt gäller att det kan vara särskilt komplicerat med arbetsgivarnas tjänstepensionsåtaganden.

Vissa kostnader kan komma att uppstå vid ett byte av kollektivavtal som följer av en eventuell verksamhetsövergång. En fördjupad kartläggning/jämförelse behöver göras på individ- och verksamhetsnivå för att närmare kunna uppskatta de eventuella ekonomiska konsekvenserna. Stadshus AB bedömer i nuläget att de ekonomiska konsekvenserna av en harmonisering bör vara ringa samt att de bägge kollektivavtalen som ska harmoniseras har stora likheter.

Synergieffekter / stordriftsfördelar

En överföring av Grefabs verksamhet till en befintlig nämnd i Göteborgs kommun kan innebära att synergivinster kan vinnas. Överföring av verksamheten till en nämnd som redan har uppdrag att förvalta anläggningar skulle eventuellt kunna utvinna stordriftsfördelar vid en sammanslagning av verksamheter. Inom de administrativa funktionerna i Grefab har ett effektiviseringsarbete genomförts men även inom detta område kan det vara möjligt att ytterligare effektivisera/samordna administrationen vid en sammanslagning av verksamheter.

Inom ramen för denna utredning har inte utretts vilken nämnd/förvaltning som kan vara lämplig som mottagare av verksamheten i Grefab. Mot bakgrund av att den totala personalstyrkan är begränsad till ca 25 personer samt att bolaget arbetat med att effektivisera och samordna

administrationen bedömer Stadshus AB att de synergivinster som kan vara möjliga är relativt begränsade.

Konsekvenser ekonomi

Skattebelastning hos överlåtaren (Grefab) koncernen Göteborgs Stadshus

En överföring av Grefabs verksamhet till en nämnd i Göteborgs kommun innefattar en överlåtelse av tillgångar i Grefab till Göteborgs kommun. Utifrån ett skattemässigt perspektiv ska tillgångarna överlätas till marknadsvärdet. Eftersom Göteborgs kommun inte är ett skattesubjekt finns inte möjligheten att genomföra överlåtelsen motsvarande det skattemässiga värdet på tillgångarna i bolaget. I bolaget finns vid utgången av 2014 obeskattade reserver uppgående till 6 mkr vilka ska lösas upp och beskattas vid en överlåtelse av tillgångar i bolaget.

Inom ramen för denna utredning har en översiktlig marknadsvärdering gjorts. Värderingen har dels utgått ifrån det värde som verksamheten är försäkrad till och dels har jämförelse skett med överlåtelser mellan privata aktörer i närområdet. Används försäkringsvärden alternativt värdering från privat överlåtelse (där mark inte ingått i överlåtelsen) uppskattas skattebelastningen vid en överlåtelse av inkråmet i Grefab till Göteborgs kommun till ca 50 – 100 mkr.

En verklig transaktion med en extern part skulle sannolikt innehålla flera ytterligare bedömningar av t ex efterfrågan, utbud, kösituation, köp av hela eller delar av verksamheten, konkurrens från andra privata aktörer osv. I utredningens indikativa värdering har inga subjektiva bedömningar av dessa slag gjorts.

Stadshus AB bedömer att det är förenat med en betydande skattemässig kostnad att överföra Grefabs verksamhet till Göteborgs kommun. Som underlag för ett reellt genomförande av en överlåtelse mellan Grefab och Göteborgs kommun krävs två av varandra oberoende värderingar utförda av externa parter.

En överlåtelse till marknadsvärde innebär även att avskrivningsunderlaget hos köparen (Göteborgs kommun) framledes utgörs av marknadsvärdet. Avskrivningar i Grefab görs i dagsläget på historiska anskaffningsvärden och ett ökat avskrivningsunderlag kräver finansiering för att inte påverka resultatet hos mottagaren av verksamheten.

Bilaga

1. Sammanfattning av studiebesök i Stockholms kommun, Malmö kommun och Tanums kommun

Expedieras

1. Kommunstyrelsen i Göteborg
2. Mölndals kommun
3. Ale kommun
4. Partille kommun
5. Grefab

BILAGA 1

Sammanfattning av studiebesök

Inom ramen för utredningen har studiebesök gjorts i tre kommuner - Stockholms Stad, Malmö Stad samt Tanums kommun. Syftet har varit att få en bild av hur andra kommuner organiserar och styr sin småbåtshamnsverksamhet. Urvalet av kommuner har gjorts utifrån tanken att kunna jämföra verksamheten i Göteborg med den i landets större kommuner samt att öka kunskapen kring alternativa driftsformer som kan involvera båtföreningar, privata aktörer, ekonomiska föreningar eller motsvarande. Nedan redogörs kort för småbåtshamnsverksamhet i respektive besökt kommun.

Stockholms Stad

Stockholms Stad har en tydlig ambition vad gäller småbåtshamnsverksamhet och kommunfullmäktige i Stockholm antog 2013 en policy om Stockholms fritidsbåtliv. I kommunen hanterar idrottsförvaltningen stadens arbete när det gäller småbåtshamnsverksamheten. Förvaltningens verksamhet i egen regi vad gäller förvaltning och uthyrning av båtplatser direkt till allmänheten är av liten omfattning – ca 430 platser fördelade på 9 hamnar. För dessa platser finns ett helt digitalt kösystem med en avgift på 200 kr/år där kunden själv ansvarar för hela hanteringen, exempelvis att alla uppgifter hålls uppdaterade och att fakturor betalas i tid.

Det stora antalet båtplatser (10-12 000) inom staden drivs av 85 båtklubbar (ideella föreningar) som idrottsförvaltningen samarbetar med. Föreningarna är i allmänhet små med runt 100 medlemmar. Den vanligast förekommande modellen är att kommunen äger mark och bryggor som arrenderas ut medan båtklubben ansvarar för själva driften av småbåtshamnen. Vissa klubbar arrenderar även kommunal mark för uppläggning av fritidsbåtar. Totalt upplåter Stockholms stad mark för uppläggning av cirka 8 000 båtar. Mark och bryggor som kommunen arrenderar ut är ”rena” i bemärkelsen att investeringar i byggnader (exempelvis miljöstationer) och förtöjningsutrustning (exempelvis Y-bommar) ansvarar föreningarna för. Flera båtklubbar har också egna bryggor, vid sidan av de som kommunen arrenderar ut, där de själva ansvarar för eventuella investeringar och underhållsinsatser.

Varje båtklubb administrerar sin egen båtplatskö och sätter avgifterna för båt- och/eller uppläggningsplats i förhållande till sina medlemmar. Kommunen tillämpar en enhetlig debiteringsmodell i förhållande till båtklubbarna, men styr i övrigt inte avgiftsuttaget som respektive klubb har i förhållande till sina medlemmar. Eftersom respektive båtklubb själv avgör vem som upptas som medlem så har kommunen ingen rådighet, eller ambition att råda över, vilka kommuners medborgare som erhåller plats.

Avtalslängden i arrendeavtalen har varit varierande, men vid om- eller nytecknande är målet att de i normalfallet ska sträcka sig över 15 år. Utöver ansvarsfördelningen som följer av avtalet finns en

bilaga för varje separat förening som reglerar vem som ansvarar för vad utifrån de lokala förutsättningarna. Av de allmänna bestämmelserna som finns som bilaga till avtalen framgår bland annat att föreningarna är skyldiga att efterleva föreskrifter från myndigheter och upprätta ett egenkontrollprogram som innebär att följsamheten till gällande miljökrav följs upp. Eftersom 95 procent av det totala antalet båtplatser inom kommunen ligger i sötvatten så innebär det i praktiken lägre krav på hantering av vissa miljöfrågor i förhållande till en motsvarande verksamhet som bedrivs i saltvatten. Avtalen med föreningarna inkluderar även en debiteringsmodell som staden årligen har möjlighet att justera.

Förhandlingar och dialog med båtföreningarna sker via två regionala organisationer som samlar de lokala föreningarna. Kommunen träffar i regel de regionala organisationerna en gång i månaden och utöver idrottsförvaltningen representeras kommunen vid dessa möten personer från miljöförvaltningen och exploateringskontoret.

Malmö stad

I Malmö Stad är det upplåtelseenheten på Gatukontoret som hanterar stadens verksamhet kring småbåtshamnar. Kommunens egen drift och uthyrning av båtplatser direkt till allmänheten är av liten omfattning – drygt 100 platser. Därutöver har kommunen en mindre gästhamn som sköts av en upphandlad entreprenör. I Malmö finns det omkring 2 000 båtplatser och utöver den mindre andel som kommunen drivs verksamheten i fyra större hamnområden där kommunen arrenderar ut mark för småbåtshamnsverksamhet. Malmö Stads ambitioner och mål med småbåtshamnsverksamheten finns inte dokumenterat på motsvarande sätt som i Stockholm. Detta medför en viss otydlighet i frågor kring roller och gränser mellan kommunen och de som driver verksamheten i småbåtshamnarna.

Studiebesöket i Malmö omfattade utöver Gatukontoret även representanter från tre av småbåtshamnsverksamheterna som arrenderar mark av kommunen. I två av dessa hyr kommunen ut mark till ekonomiska föreningar och i den tredje är avtalsparten ett aktiebolag som samägs av tre båtföreningar. De hamnar som drivs av ekonomiska föreningar är andelshamnar vilket innebär att båtplatsinnehavare utöver en årlig avgift också erlägger en engångsinsats. I en av dessa hamnar hade andelsägarna möjlighet att själv sälja sin andel till marknadspris. I hamnen som drivs av ett aktiebolag betalar båtplatsinnehavare enbart en årlig avgift. Av intervjuer med tjänstemän på Gatukontoret uppges att de besöker hamnarna ca 4 gånger per år och i övrigt inhämtas årligen viss dokumentation som exempelvis förteckningar över båtplatsköer och årsredovisningar.

Förhållandet mellan kommunen och förening/bolag regleras genom avtal. Formellt är det stadens fastighetskontor som är markägare, men det är Gatukontoret som har delegation på att skriva avtal upp till 10 år och sätta nivån på arrendet gentemot föreningar/bolag. Kommunen hyr enbart ut marken, dvs inom området befintliga byggnader, bryggor, olika typer av förtöjningsanordningar m.m. tillhör respektive förening/bolag och dessa svarar för drift och underhåll av dessa anläggningar. Respektive förening/bolag beslutar om nivåer på och tar in avgifter/insatser från båtplatsinnehavare och administrerar sina respektive båtplatsköer. I avtalet med en av

småbåtshamnarna, där kommunen svarade för ägandet och driften fram till början av 1990-talet, finns det reglerat att kötid ska vara den huvudsakliga principen vid tilldelning av båtplats. I andra avtal som erhöles i samband med studiebesöket ingick inte någon reglering kring tilldelningsprinciper. Det finns heller inget i erhållna avtal som innebär att båtplatser enbart ska erbjudas kommunmedlemmar. Även i Malmö (på motsvarande sätt som i Stockholm) har man genom konstruktionen släppt ev krav på vilken kommuntillhörighet som skall ha tillgång till platser.

Enligt uppgift från tjänstmän på Gatukontoret arrenderar förvaltningen enbart ut marken och i övrigt är det respektive förening/bolag som har ansvaret för den verksamhet som bedrivs. I avtalet med en av arrendatorerna framgår exempelvis att utöver ansvaret för att det inte bedrivs miljöfarlig verksamhet inom området så är det arrendatorn som svarar för alla kostnader som kan föräledas av åläggande från olika myndigheter.

Tanums kommun

Hamn- och hamnära verksamheter är centrala turismfrågor i Tanums kommun och sedan 2007 drivs hamnverksamheten i ett kommunalt helägt aktiebolag, Tanums Hamnar AB. Inledningsvis hade bolaget även ansvar för kommunens turismfrågor, men sedan 2011 är det ett renodlat hamnbolag. Bolaget har tecknat ett förvaltningsavtal med Tanums kommun i vilket verksamhetsuppdraget preciseras. Det är kommunen som äger mark och anläggningstillgångar i småbåtshamnarna - hamnbolaget äger i stort sett ingenting utan betalar ett arrende till kommunen. De investeringar som görs i hamnarna upphandlas/genomförs av hamnbolaget, men finansieras av kommunen genom att de ersätter bolaget för den ökade kapitalkostnaden som investeringen genererar. Ordningen för detta finns beskrivet i förvaltningsavtalet mellan parterna. Drift och investeringar när det gäller gästhamnarna ska täckas av de avgifter som bolaget får in från denna verksamhet.

Hamnbolaget driver småbåtshamnar i de flesta av kommunens samhällen och totalt handlar det om ca 1 800 småbåtspatser. Bolaget har väldigt lite av vinteruppläggningsplatser att erbjuda och bedriver ingen verksamhet när det gäller iläggning eller upptagning av båtar. Hamnbolaget uppger att det finns en båtplatsskö på ca 6-700 personer och att denna nivå har varit ganska konstant över tid. Kommunen tillämpar förtur för fiskare eller de som driver annan havsanknuten näringsverksamhet, därefter följer de kommunmedlemmar som önskar båtplats och efter dessa eventuella icke-kommunmedlemmar. Denna turordning har lagts fast i kommunfullmäktige. Det kostar 100 kr per år att stå i kö och för båtplatserna betalas endast en årsavgift. Utöver båtplatser så hanterar bolaget omkring 400 arrenden – kommunala sjöbodas eller mark med privat upprättade sjöbodas, mark till exempelvis affärer/restauranger och rena arrenden av vatten där privatpersoner byggt egen brygga.

Utöver reguljära småbåtspatser så har kommunen en ganska omfattande gästhamnsverksamhet med ca 500 platser. Driften av denna verksamhet har bolaget handlat upp och utförs av privat entreprenör. Avgiftsnivån i gästhamnarna och en eventuell höjning av avgiften som överstiger en

uppräknig enligt KPI beslutas av kommunfullmäktige. I samband med den senaste upphandlingen prövar kommunen en ny princip där entreprenören ges en större möjlighet att själv sätta avgiftsnivå mot kund, även om eventuella höjningar ska meddelas till hamnbolaget. Detta i syfte att uppmuntra entreprenörer att investera i verksamheter som attraherar gäster. Större investeringar i gästhamnarna står hamnbolaget för men drift och övriga kringinvesteringar ligger på entreprenören.